

IŠTREMIEJI RŪPINASI LIETUVOS LAISVE

GYVI PROF. KRIKŠČIŪNAS, VILKAITIS, KARDELIS, PARAMSKAS, MACEINAS

Majoras Pyragius buvo vokiečių geštapo tarnyboj, jis daugelį lietuvių iskundė

(Laiškas rašytas Vokietijoje, šių metų gegužio 7 dieną)
Iš pasikalbėjimų su išlaisvintais lietuviais paaiškėjo, kad visą vokiečių okupacijos laikotarpį veikė išsilaisvinimo komitetas, kuris rūpinosi atgauti kraštui laisvę ir nepriklausomybę. Šis komitetas vadinosi "Vyriausias Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas", jame buvo visų visuomenės srovių atstovai. Kai kurie šio komiteto nariai, apie dešimtis jų, buvo įskęsti slapta vokiečių policijai — geštapo, visi jie buvo areštuoti, kankinti ir nuteisti mirti. Man pasitaikė matyti kai kuriuos, kai jie dar tebebuvo už kalėjimo grotų, ir turiu pripažinti, jog tai buvo vienas liūdniausių vaizdų.

Jie atrodė visiškai išvargę, nusilpę, lyg vaikai; kai kurie jų išbalę kaip anklodės, o kiti pageltonavę. Daugiausia juos kankinęs badas, jie tiek pasikeitę, kad net vienas kito negalėjo pažinti.

Kai kurie jų vienas antrą pirmą kartą turėjo progos pamatyti tikrai amerikiečiams atėjus, t. y., pirmą kartą po jų arešto. Kiekvienas jų buvo smarkiai kankinamas.

Kai kuriems teko pakelti jau žinomus kankinimus, o kitiems buvo taikomos specialūs kankinimai.

Labiausiai geštapo agentų Lietuvoje vartojama kankinimo priemonė — tai daužymas lazdomis ir kuolais.

Kai suimtas būdavo smarkiai apdaužytas, tai tada apipildavo vandeniu krūvinus juo pečius; vėliau užmesdavo ant jų šlapia maišą, o dar vėliau karštą prosu juos prosydavo, kol suimtas visiškai netekdavo sąmonės ir jausmų arba sutikdavo išduoti paslaptis.

KANKINO DIPLOMATUS IR PAPERASTUS ŽMONES

Šitaip kankinamų žmonių tarpe buvo diplomatų, žmonių, kurie yra žinomi visame pasaulyje mokslo ir politikos srityje, kurie buvo geri draugai ir pažįstami didžiųjų vyrų.

Visiems teko ir tenka gyventi labai blogose sąlygose. Gyvena namuose, kurie neturi langų, kuriems bombardavimo metu stogas buvo nuneštas, viename mažame kambaryje tenka net trim ar daugiau susigruosti.

Bet pati sunkiausia problema yra maistas. Vienintelės yra bulvės, kurios padeda nuo bado gintis.

SKURSTA, BET NENU-SIMENA

Kai išaiškino, kad aš lietuviškai moku, tai tuojau panor mane pavaišinti ir pakepė blynų.

Nežiūrint į šiuos sunkumus, jie nenustoją vilties ir visiškai nenusimena.

Jie nusišypso ir pajuokauti moka, tik tai juokus krečia iš paskutinių ir vienintelių marškinų, kuriuos dėvi, iš skaitlingų lopų ant paskutinių kelnų.

VILKI VOKIEČIŲ, AMERIKIEČIŲ DRABUŽIUS

Jų išvaizda taip pat yra keistoka, vieni dėvi vokiečių uniformas, kitų apsirėdę pamestais J. Valstybių kareivių drabužiais, tretieji turi visai ne ant jų siūtos civilinius drabužius.

Kartais vienas apsirėdęs kelių armijų uniformų likučiais.

Nežiūrint į tokia išvaizdą ir aplinkybes, jie yra pasiryžę laisvą kovą dėl savo krašto laisvės.

Be jau mano minėtų vardu, koncentracijos stovyklose buvo, bet dabar jau yra išleisti dar šie asmenys:

Adolfas Damušis, buvęs profesorius; Balys Gaidrūnas; Bronius Bieliukas, didelis Roosevelto idėjų šalininkas; Juozas Katilius ir Klemas Brunius.

KARDELIS IR PARAMSKIS GYVI

Be to, patyriau, kad gyvųjų tarpe yra keli politiniai lyderiai ir visuomenės gyvenime pasižymėję žmonės. Jų tarpe yra prof. Krikščionas, Natkevičius, Kardelis [ilgametis "Lietuvos žinių" redaktorius], Paramskis ["Lietuvos žinių" ir "Varpo" bendrovės administratorius], prof. Maceina, prof. Ivinskis, adv. Mauragis, inžinierius Augustaitis, Vilkaitis, Skorupskas, Paknys (jis yra Vienoje, Austrijoje), Nemickas, inžinierius Rimkus, Danta ir prof. Jonas Grinius.

M. BIRŽIŠKA, MICKEVICIUS VOKIETIJOJ

Mykolas Biržiška buvo netoli Luneburgo, paskutiniu metu jo vardas truputį nusmuko, nes jis "bendradarbiavo".

Krėvė-Mickevičius pastaruoju metu vėl pataisė savo vardą, jis yra Miuncheno apylinkėse.

K. Bielinis šalia Coburgo. Prof. Tumėnas buvo Passau koncentracijos stovykloje.

MAJORAS PYRAGIUS NAČIŲ POLICIJOS TARNYBOJ

Paaiškėjo, kad majoras Pyragius, pagarsėjęs Voldemaro laikais, buvo vienas iš labiausiai pasižymėjusių Geštapo agentų Lietuvoje. Jis daugelį įkūšio į kalėjimą ir buvo mirties priežastimi labai didelio skaičiaus lietuvių, kurie tęsė pogrindžio kovos darbą.

Jis ir diskredituotas Lietuvos kvilingas Kubiliūnas paskutiniu metu buvo Berlyno apylinkėse. Ten taip pat buvo kitas geštapo žmogus, Dr. Paukštys.

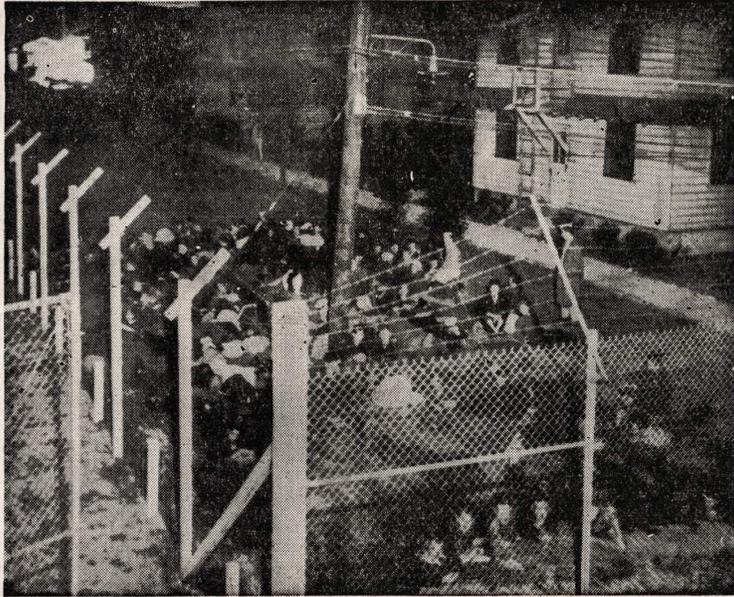
—Philadelphiaj labai iškilmingai buvo sutiktas gen. Omar Bradley.

—Jau pataisytas Maskvos Berlyno plentas, paskelbė sovietų valdžia.

—Britų užsienio reikalų ministras serga, turi kelias žaizdas viduriuose, jam gydytojas patarė dvi savaites pailsėti.

—Britų valdžia pradėjo grąžinti tūkstančius moterų ir vaikų, kuriuos išvežė iš Londono bombardavimo metu.

Suimtųjų Riaušės Numalšintos

Fort Benjamin Harrison, Indianos valstijoje, kur kariai-kaliniai pradėjo kelti riaušes, kai jiems buvo paliepta atlikti tam tikras darbas. Riaušinkai buvo greit suvaldyti. Riaušių metu trys kaliniai buvo sužeisti ir vienas sargybinis užmuštas.

Karo vadai tik šiandien susitiks

PARYŽIUS, birž. 4 d. — Sąjungininkų karo vadovybė paskelbė, kad žinios apie gen. Eisenhower susitikimą su marš. Zukovu neatitinka tikrovę.

Vyrauja įsitikinimas, kad tik šitai šiandien gen. Eisenhower susitiks su sovietų kariuomenės vadu.

Berlynan atvyks marš. Montgomery ir prancūzų gen. Latre de Tassigny.

Bėdos dėl vokiečių paliktų vaikų

OSLO, Norvegija, birž. 4 d. — Norvegams kelia didelio susirūpinimo vokiečių užveisti ir palikti vaikai. Paaiškėjo, kad vien tik šio miesto 600 tokių vaikų.

Vokiečių okupacijos metu kiekvienas vaikas gaudavo po 50 kronų ir mėnesį, bet dabar negauna nieko. Jeigu jų tėvai dar gyvi, tai norima priversti juos mokėti.

Jeigu tėvai žuvo, tai laikraščiai reikalauja išreikalauti iš Vokietijos jų auklėjimui reikalingas sumas.

—Manoma, kad šią savaitę Italijoje bus sudaryta nauja valdžia.

Kinijoje sušaudyti 4 komunistai

CHUNGKING, Kinija, birželio 4 d. — Iš Kwangsi provincijos ateina pranešimai, kad ten buvo nuteisti ir sušaudyti keturi komunistų partizanų lyderiai.

Sušaudytųjų tarpe yra gen. Chang Yen, kuris vadovavo 19-tai armijai Šanchajaus srityje.

Jiems buvo paskirta mirties bausmė, kai surastas dokumentas, kuriame jie rekomendavo sukilti prieš centralinę Kinijos valdžią.

PRANCŪZŲ KARIUOMENĖ, CIVILINIAI EVAKUOJAMI IŠ DAMASKO

Joseph J. Grew mano, kad J. A. V. turi įvesti vienu metų karo tarnybą

DAMASKAS, Sirija, birž. 4 d. — Britai pradėjo prancūzų kariuomenės ir civilinių gyventojų evakuaciją iš Damasko, Sirijos sostinės.

Britai saugo prancūzų kareivius ir civilinius, kad įvyktų vietos gyventojai jų neužpultų. Prancūzų aviacija ir artilerija padarė labai didelių nuostolių Damaskui.

Kareiviai evakuojami į Mezze stovyklą, o civiliniai siunčiami į specialią stovyklą.

PRANCŪZAI VEŽASI SAVO GINKLUS

Prancūzai siunčiami į senas kareivines, kur jie ir anksčiau stovėjo. Britų karo policija pradėjo tardyti plėšikavimą ir žudynių įvykius, bando surasti kaltininkus.

Išaiškinta, kad šalia prancūzų kareivinių buvo nušauta 19 Sirijos policininkų, visi jie paskubomis palaidoti. Prancūzai bus patraukti atsakomybėn.

Sirijos premjeras reikalauja, kad visi prancūzai, kariškiai ir civiliniai, apleistų kraštą.

Britai nori pagrobti Siriją, sako

LONDONAS, birž. 4 d. — Prancūzų valdžios sluoksniui tvirtina, kad britai yra pasiryžę pagrobti visą Siriją ir Libaną.

Jie sako, kad britai jau išstiprino kitose artimųjų rytų srityse, o dabar nori savo kontrolę paimti ir Siriją.

Prancūzai nesutiks pripažinti Sirijos nepriklausomybės, jei...

Giedras, truputį šiltesnis. Saulė teka — 5:16; leidžiasi — 8:22.

OKINAWA SALOJE AMERIKIEČIAI ATKIRTO CHINEN PUSIASALĮ

Kiniečiai, Amerikos aviacijos padedami, artėja prie Liuchow ir Kwangsi bazių

GUAM, Marianų salynas, birž. 4 d. — Vakar J. Valstybių karo jėgos pralaužė japonų frontą ir pasitūmė pirmyn ištisas dvi mylias.

Turint galvoje, jog tenka kovoti dėl kiekvienos pėdos, vakar padarytas nepaprastai didelis laimėjimas.

Amerikos karo jėgos visiškai atkirto Chinen pusiasalį ir pasiekė jūrą pietinėje salos dalyje.

JAPONAI BANDO SUDARYTI NAUJĄ FRONTĄ

Japonų karo vadovybė stengiasi sudaryti naują frontą, bet Amerikos artilerija ir aviacija be pertraukos puola priešą.

Amerikos karo vadovybė mano, kad ateinančios 48 valandos bus sprendžiamomis Okinawa saloje.

Adm. Halsey laivynas puola japonų pozicijas Kyushu saloje. Labiausiai nukentėjo tie aerodromai, iš kurių pakyla sauzūdžiai lakūnai.

Japonai pranašauja skaudžius smūgius

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 4 d. — Tokijo radijas pasakoja, kad netolimoje ateityje J. Valstybės pajausiančios japonų karo smūgius.

Jis tvirtina, kad japonų lakūnai, nekvepdami dėmesio ir pavoju, paleis nepaprastai didelę daugybę balionų, kurie padarys nuostolių.

Japonai sako, kad sauzūdžius laivynas taip pat plaukia į Okinawos vandenį, jis bandys su naikinti Amerikos karo laivus.

Kiniečiai artėja prie Liuchow

CHUNGKING, Kinija, birž. 4 d. — Kiniečių armijos daliniai, Amerikos aviacijos padedami, šiandien veržiasi Kwangsi provincijos gilumon ir artėja prie Liuchow aviacijos bazės, paskelbė štabas.

Be to, armija artėja prie svarbaus geležinkelio ir plentų mazgo.

Hunan provincijoje kiniečiai taip pat žygiuoja pirmyn.

Vėliausios Naujienos

— Vakar Amerikos aviacija labai stipriai bombardavo Kobę.

— Norvegijos karalius Haakon vakar jau sugrįžo į savo kraštą.

— Gen. Charles de Gaulle vakar tarėsi su Amerikos, britų ir sovietų ambasadoriais. Manoma, jog klausinėjo jų nuomonės apie Sirijos ir Libano likimą.

— Joseph J. Grew vakar priėmė prancūzų ambasadorių Bonnet.

— Kaire susirinko arabų taryba, kuri labai griežtai pasisakė prieš prancūzų metodus Sirijoje. Indijos mahometonai reikalauja, kad prancūzai pasitrauktų iš Sirijos ir niliestų vietos gyventojų.

— Laivynas paskelbė, kad Okinawa vandenyse nuskandinti du J. V. destrojeriai. Kovų metu numušti 45 japonų lėktuvai.

— Churchill pasakė per radiją pirmą rinkiminę kalbą, kurioje labai griežtai pasmerkė socialistų programą ir puolė darbiečius.

— Bremene įvyko didelis sprogdymas, kurio metu užmušti trys amerikiečiai.

Narlaivis sunaikino japonų kanvojų

WASHINGTON, D. C., birž. 4 d. — Šiandien oficialiai paskelbta, kad J. V. narlaivis "Barb" vienas sunaikino didžiulį frontan siunčiamą japonų kanvojų.

Praeitais metais komandierius Eugene B. Fluckey gavo kongreso medalį, bet tuo metu negalėjo skelbti atlikto žygdarbio.

Puolimo metu narlaivis turėjo būti vandens paviršiuje, nes ten jūra buvo labai negili.

Tito reikalauja Karintijos

LONDONAS, birž. 4 d. — Karintija priklausė prie Jugoslavijos ir mes dėl jos kovosime, vakar per Belgrado radijo stotį pareiškė "maršalas" Tito.

Mes nukariavome Karintiją, bet tarptautinės sąlygos taip susidėjo, jog laikinai buvome priversti iš jos pasitraukti, jis sako.

Karintija yra mūsų ir mes dėl jos kovosime, sako. Manoma, kad Karintijos klausimas bus iškeltas taikos konferencijoje.

—Japonų lakūnai naudoja žymiai greitesnius lėktuvus, negu amerikiečiai, sako sugrįžę lakūnai. Jie turi gana daug lėktuvų ir juos valdo patyrę lakūnai.

—Kongreso atstovė Clare Boothe Luce tvirtina, kad sovietų valdžia vartoja tuos pačius metodus rytų Europoje, kuriuos vartojo načiai.

—Rusu kalba yra privaloma visuose Suomijos mokyklose.

—Apskaičiuojama, kad vokiečiai suėdė nuo 65,000 nesveikų žmonių.

—Washingtono labai atidžiai sekami paskutiniu metu vedami sovietų armijos manevrai. Manoma, kad Stalinas nori jėga paremti savo reikalavimus Europoje.

—Sirijos premjeras pareiškė, kad prancūzų kareiviai ir civiliniai privalo dabar išsikraustyti, jeigu nenori didesnių užpuolimų.

LIETUVIŲ RATELIAI

NAUJI PRANEŠIMAI LIETUVOS SELPIMO REIKALE

Šį vakarą, antradienio, Lietuvos Auditorijoje profesorius K. Pakštas pateiks pluoštą naujų žinių. O visiems yra svarbu žinoti, kaip tas šalpos darbas eina.

Rūbų, avalinės jau sudėta tonai, bet dar daug jų reikalinga. Lietuva nuteriota, gyventojai, kurie dar gyvi liko, kenčia baisų skurdą ir šaukiasi mūsų pagalbos. Argi mes būsimė beširdžiai, neištiesime jiems savo rankos? Juk mes visko turime.

Drabužių vajuš kaip ėjo, taip ir eis. Tuojau prasidės vajuš kenuoto mūšio rinkti. Vajuš teis visose kolonijose apie tris mėnesius. BALF skyrių nariai turės įtempti visas savo jėgas.

Tikslėsniam susipažinimui su šiuo darbu ir šiomis užduotimis ateikite antradienį, birželio 5 dieną, į Lietuvos Auditoriją.

Pradžią 7:30 valandą vakaro. Įžangos mokėti nereikia.

— D.

CHICAGOS LIETUVIŲ RATELIS

Rateliečių susirinkimas įvyks birželio 10 dieną Hollywood svetainėje. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes bus svarstoma apie Ratelio išvažiavimą birželio 24 dieną Liberty Grove, buvusiamė Dambrausko ukyje.

Ratelis kviečia į pikniką visus abelnai. Per Ratelio parengimus visados girdisi gražios liaudies dainelės. Kada tenka klausytis rateliečių dainuojant, tai tenka prisiminti tos linksomos dienos ir vakarai, kai mes buvom Lietuvoje. Gal dabartiui laikui ir negirdėti Lietuvoje linksmų dainelių, bet taip nepasilikis ant visados. Lietuviai neužgimę kitiems vergauti.

Ratelietė Mrs. E. Grigel labai energingai darbuojasi meno srityje. Jos pastangomis buvo suvertas Žemaičių Choras. Ratelis linki geros ateities vedėjai ir Žemaičių Chorui.

Ratelietis Antanas Paplauskas grįžo iš karo fronto. Jis išbuvo Italijoje ilgoką laiką. Gal pasirodys rateliečių tarp netolimoj ateity.

Rateliečiai J. A. Macėnai šiomis dienomis atidarė alaus užeigą antrašiu 6630 So. Western ave. Ratelis linki gero pasisekimo jų bizny. Rateliečiai užsuks pas juos kada aplinkybės daleis. —Ratelietis

PRISIMINUS MOKYKLOS DIENAS LIETUVOJE

Jau daug vandens nubėgo ir gyvenimo bangomis daug šapelių sriaunoji upė nunešė. O ką bekalbėti apie parneštus vargus ir vykusias nelaimes ir nepasisekimus nuo to laiko, kai teko jaunuolio dienas eiti, mokyklą Lietuvoje lankyti.

Buvo tai raudonsiuolių, graždankos laikai. Lietuvišką knygę ar lietuvišką kalendorių gavai tik dėka rūpesčio ir pastangų knygnešio, kuris vargais negalais pagarbendavo jį iš Prusų, ir po kaimus, bijodami, slapta galėjo jį gauti iš vienos rankos į kitą.

Būdavo, vyras, paduodamas knygą kokiam davatkėlei ar šiaip bažnytkaimio ištikimai moterėlei, pasakydavo tiem ar kitiems žmonėm atiduoti. Bet saugokis, kad kartais neįtarti ir neapskųstų policijai ar žandarui! Jaunuoliams, pradinės mokyklos amžiaus vaikams, dar tokie dalykai nerūpėjo. Jiems, užbaigus pamokų darbą, rūpėjo pasilinksinti, paskrajoti gatvėse, anot rašytojos Žemaitės žodžio, paširmuoliuoti.

Atsimenu, kartą pasidirbę medinius "šautuvus", būrys vaikų išbėgom į pakalnę ir besišvaistydami tais "pavojingais šautuvais" pabaidėme valstiečių besiganančius arklius. Arkliai vieškeliu pradėjo bėgti. Kas ten mėgino juos sulaukyti, arkliai, persokę griovį, pasileido bėgti į laukus.

Mes gi, pabūgę, kad kartais galime susilaukti ir bausmės, kai sužinos, kad tai mes išgąsdinomė arklius, vieni, kurie buvome iš artimesnių kaimų, greitai skubinomės į namus; kurie iš tolesnių kaimų turėjo miestely gyvenamą vietą, patraukė į savo bendrabučius. Ir dabar matau, kaip Antanas K. ir Simonas P. pasileido pro kontorą keliu, nes už to dvaro ir gražaus pušinėlio buvo jų namai.

O šiandien tie mano mokyklos kaimynai gyvena Chicagoje ir jau išauklėjo gražias šeimas. Simonas P., kai gyveno angliakasių distrikte Illinois valstijoje, buvo veiklus organizacijos, taip ir S.L.A. kuopo-

je. Apsigyvenęs Chicagoje, jisai patapo smarkiu biznieriui ir sūnų išleido aukštus mokslus, ir patys su žmona yra pažangūs lietuviai. Antanas K. irgi išauklėjo gražią šeimą. Abu du jo sūnūs yra jureiviai ir dalyvavo pavojingose kelionėse vandenimis, einant karui su Vokietija. Dabar jo sūnūs abu randasi New Yorke ir tėvai laukia kada jie parvyks namo atostogų.

Tai trumpas vaizdelis ir prisiminimas iš jaunystės dienų Lietuvoje. O kiek tų gražių svajonių ir prisiminimų turi kiti, kurie atkeliavo į šią šalį ir čia vieni jau baigia senti, kiti dar šiaip taip laikosi, senatvę stumdami į šalį. Bet daug jau užbaigė visokius gyvenimo prietykius.

Laikas bėga savo keliu, saulutė šviečia senajai kartai ne rytuose ir pietuose, bet vakaruose. Nepajusime, kai ji ir visai užlys už kalnų ir miškų.

— R. S.

J. A. Macėnai Nupirko Namą ir Atidarė Tavern Biznį

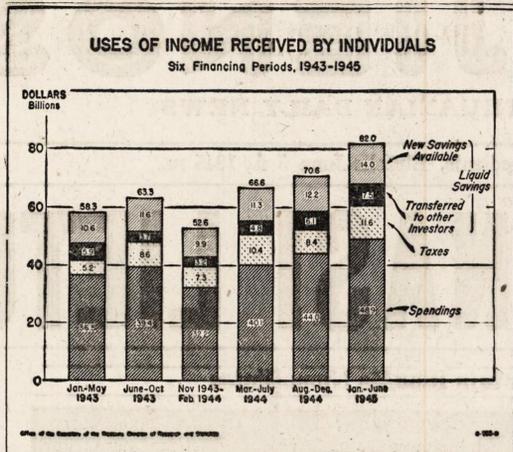
MARQUETTE PARK. — John ir Anna Macėnai, 6630 South Western ave., nusipirko gražų namą ir gražiai istaisė jį atidarė tavern biznį. Yra didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus ir malonus patarnavimas.

Draugai J. A. Macėnai yra dar jauni žmonės, pilni gero ūpo ir energijos, rimto budo, draugiški. Gyveno pirmiau Cicero, Ill., o paskui Brighton Parke.

Šių jaunų ir naujų tavern biznierių eina Naujienose mėnesinis garsinimas. Pažinties draugai galite visada rasti Naujienose garsinimą ar pašaukti pp. J. A. Macėnus telefonu Grovehill 5457.

Nuo savęs linkiu jauniems ir naujiems biznieriams geriausių pasekmių tavern biznyje.

Senas Petras

Charles Stankus Paaukštintas į Majorą

Bridgepontiečiai Mr. ir Mrs. Frank Stankai, 3517 So. Lowe ave., gavo žinią, kad jų sūnus, kapitonas Charles Stankus, gavo paauskstinimą į Majorą.

Major Charles Stankus tarnauja U.S. Armijoje jau 38 mėnesius. Jis yra baigęs kolegijos mokslus ir visą tarnystę buvo karininku.

Dabar Major Charles tėvai, sesuo ir brolis turi džiaugsmo, sužinoję, kad jų šeimos narys pasiekė Major laipsnį.

— J. A. S.

Anna Schinter Palaidota Švento Kazimiero Kapinėse

MARQUETTE PARK. — Birželio 1 dieną laidotuvių direktoriaus A. B. Petkaus koplyčia, 6812 So. Western ave., gražus būrelis giminių ir artimų draugų susirinko velionei Annai Schinter suteikti paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Iš koplyčios ji buvo nulydėta į Gimimo Panelės švenčiausios parapijos bažnyčia, kur buvo atliktos pamaldos už jos sielą. Iš bažnyčios gražus būrelis giminių ir draugų palydėjo velionę į amžino poilsio vietą Šv. Kazimiero kapinėse.

A. Schinter gimė Homestead, Pa. valstijoje. Mirė da jauna moteris, sulaukus 40 metų amžiaus. Paliko dideliamė nuliūdime mylimą vyrą Joną, sūnų Lino ir dukterį Anną ir daugiau giminių ir draugų. Velionė priklausė prie Chicago Lietuvos Draugijos ir draugija suteikė grabnešius ir gražų bukietį gėlių.

Kapinėse visus užkvietė į namus, 6837 So. Washtenaw ave., kur buvo pagaminti skanūs pietūs ir šilta kava.

Senas Petras

Jaunos Poros Pasigendama

James Liljergren, 14 metų, 638 1/2 Cornelia avenue, pasiėmė savo patėvių \$506, susipakavo čemodaną ir paliko namie raštelį: jisai, girdi, iškeliaujas, pinigų sugrąžins kada nors; išvyksta kartu su kita ypata.

Taipgi pasigedo dukters Jennie, pp. Zelko, kurie gyvena adresu 3841 Fremont st. Vaikas ir mergaitė Chicagoje draugavo.

Policija ieško apleidusių namus vaikų.

Žuvo Vogto Automobilio Nelaimėje

Automobilio nelaimėje, 10 mylių nuo Joliet, užsimušė John Robert Wayne, 19 metų, 1607 East 68th street, Chicago. Važiavusi su juo mergina Emma Scott, 17 metų, 5231 Cornell avenue, buvo sunkiai sužeista.

Automobilis, kuriuo jie važiavo, porą valandų prieš jų mirtį buvo raportuotas kaip pavogtas.

JUOZAPAS MATULAUSKAS

Mirė birželio 4 d., 8:30 v. ryto, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Kupiškio par. Panevėžio apskr. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Paliko nuliūdę: pusbrolis Antanas Zila ir kitos giminės. Laidotuviams rūpinasi Jonas ir Domicilė Darachunai, 3315 S. Halsted st. YARDS 1379.

Kūnas pašarvotas A. M. Phillips kopl., 3307 S. Lituania. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birž. 7 d., 8:00 v. ryto iš kopl. į Šv. Jurgio par. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Matulauško giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Pusbrolis ir Draugai. Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

a. + a.

POVILAS BALTUTIS

GYVENO 6829 SO. ROCKWELL ST.

Mirė birželio 3 d., 4:00 val. ryto, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Teišių apskrityje, Gargždų parap., Utrašos kaime.

Paliko nuliūdę: moteris Paulina po tėvų Rudauskaitė; 2 dukterys Constance ir Angela; 3 broliūnai: Aleksandras jo moteris Bernice; Jonas jo moteris Helen ir Edwardas; 2 pusseserės: Bronislava Pivaronas ir jos šeima ir Charlet Schicker; 3 pusbroliai: Chester Thompkins; John Schicker, jų šeimos ir kunigas Stanislovas Yunker, Springfield, Ill. Mirusio pusbrolio Petro Stirbio šeima. 2 svogerkos Emilija Eudeikis, ir Ona Biežis ir jų šeimos, svogeris Leo Rudy (U. S. Army) ir daug draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4605 South Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 6 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Gimimo Pan. Sv. parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Povilo Baltutis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Moteris, Dukterys, Brolūnai, Pusseserės, Pusbroliai ir Svogerkos. Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

A. B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

★

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

1926 SO. CICERO AVENUE Tel. CICERO 1003
Moderniška Koplyčia. Patarnavimas visoj Chicagoje ir Ciceroje

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
Dieną
ir Naktį
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA

3319 LITUANIA AVENUE

EVANAUSKAS

Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNS

TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

SUSIRINKIMAI

BRIGHTON PARK B. A. L. F. 6-tas skyrius perkė drabužių rinkimo centrą į naują vietą adr. 4401 So. Mozart St. Drabužiai priimami kas pirmadienį nuo 7 iki 9 val. vakaro.

B. A. L. F. 6-tas skyrius priima dėl lietuvių nuo karo nukentėjusių drabužių, avalynę, kenuta maistą ir muilą savo centre 4401 So. Mozart st., LAFayette 2973, Chicago, t. y. J. K. Encherio name. Atdara kas pirmadienio vakarą nuo 7 iki 9 val.

Birželio 6 d., 7:30 val. vak., Gage Park salė 55 S. Western avenue vyks specialūs Chicago Lietuvos Suvalkiečių Dr-jos Choro pamoka, vadovaujant P. Sarpalui. Labai yra svarbu visiems dalyvauti O. S.

SLA 36 KUOPOS mėn. susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 6 d. 7:30 val. vak., Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 S. Halsted st. Visi nariai-rės kviečiami dalyvauti.

—A. Kaulakis, fin. rašt.

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS

Siučiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

BUDRIKO RADIO VALANDOS: W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valandą vakaro. W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj 9:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVE

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALUMET 7237-4591

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1945 Metams

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 15-tos WARDOS VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—Floyd J. Dowiat, 5945 S. Albany Ave., tel. Hemlock 9897; Vice-pirm.—J. Ragauskas, 3108 W. 54th St.; Nut. sekr.—J. Tarvidis, 6483 S. Washtenaw Ave.; Fin. sekr.—P. Rakauskas, 3108 W. 54th St.; Kasierius—L. Antanavičius, 5800 S. Albany Ave.; Kasos glob.—D. Petrol, 5945 So. Albany ir Mr. Dapsar, 6104 So. Washtenaw Ave.; legalus patarėjas—Chas. Zekas, 7019 S. Artesian Ave.; Korespondentas—A. Planey, 6420 So. Albany Ave.; Marsalka—A. Dulcis, 6406 South Campbell Ave. Susirinkimai įvyksta kas trečia ketvirtadienį, kiekvieno mėnesio, antrašiu: 6512 So. Washtenaw Ave. bažnytyje svetainėje Marquette Parke. Pradžią susirinkimo 7:30 val. vak.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS' AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—J. Svionis, 4011 So. Talman Ave., Pirm. pagalb.—L. Lubik, 2602 W. 47th St.; Nut. rašt.—Paul J. Petraitis, 812 West 33rd St.; Fin. rašt.—B. Putrimas, 4450 So. Rockwell St. Lafayette 8375; Kasierius—J. Mikšis, 3990 Archer Ave.; Kontrolės rašt.—A. Kvedara, 4246 S. Maplewood Ave.; Kasos globėjas—K. Adomonis, 2523 W. 45th Pl.; Marsalka—J. Balis. Susirinkimai atsibūna kas trečia ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, antrašiu: 2417 W. 43rd St., 1 val. po pietų. Į Klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

DRAUGIJA TAUTIŠKA GARSIAUS VARDŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—A. Petkus, 4530 S. Paulina st.; pirm. pagalb.—P. Svertnas, 4514 So. Washtenaw ave.; nutar. rašt.—J. Juskenas, 2547 W. 45th St.; finašų rašt.—P. Uokckis, 4049 S. Artesian Ave.; Kasierius—F. Diktus, 4559 S. Hermitage Ave.; kasos globėjas—St. Stoškus, 6522 S. Rockwell St.; Kasos kontrolis—J. Urbans, 6649 S. Maplewood Ave.; Teisėjas—St. Stoškus, 6522 S. Rockwell St.; durų marsalka—J. Yucikas, 4624 S. Mozart St.; Iginiai apekūnas—P. Uokckis, 4049 S. Artesian Ave.; Iginiai apekūnė—Agota Czesna, 4501 S. Paulina St.

PIRKITE KARO BONUS

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija. Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA: K. KAIRIS, prezidentas; K. AUGUSTAS, išdinininkas; K. P. DEVEIKIS, vice-prez.; G. M. CHERNAUCKAS, trustistas; EMMÁ ASCILLA, sekretorius; P. MILASĖVIČIUS, trustistas; P. MILLER, finansų sekretorius; DR. MONTVIDAS, Dr-jos Doktoras; K. GUGIS, Dr-jos Advokatas

MŪSŲ KULTŪROS DRAUGIJOS

Kad didelė organizacija galėtų sklandžiai atlikti visus reikalingus darbus, tai ji turi turėti gerą skaičių ir veikėjų. O juo labiau veikėjai yra reikalingi tokiai organizacijai, kokia yra mūsų.

Dalykas tokis, kad mūsų draugijos nariai yra išblaškinti ne tik po įvairias Chicagos miesto dalis (o Chicago, kaip žinia, užima didelį žemės plotą), bet ir už jo ribų. Net artimos kolonijos yra didesnės ar mažesnės mūsų draugijos narių būriai, kurie paprastai yra susisipietę į kultūros draugijas.

Tokių kultūros draugijų, kurios paprastai yra žinomos kaip mūsų skyriai, iš viso prisiskaitoma penkiolika.

Ir visuose tuose skyriuose darbuojasi mūsų veikėjai. Jie ne tik daro pastangas, kad skyriai nesilpnėtų, bet ir ugdo juos. Turime visą eilę kultūros draugijų, kurios metai iš metų auga ir stiprėja.

Didžiausią atsakomybę, žinoma, neša kultūros draugijų finansų raštininkai. Daugumoje atvejų jie ne tik iš narių mokesčius išskoluoja, bet ir šiaip dirguoja draugijų veikimui.

Pats savaime suprantama, kad ir kiti valdybos nariai daugiau ar mažiau prisideda prie savo organizacijų veikimo.

Kai kurios kultūros draugijos prieš karą pusėtinai veikė. Vienoje savo konferencijose jos buvo priėmusios dągi rezoliuciją, kuri ragina visas kultūros draugijas metų būvyje surengti mažiausiai bent vieną vakarą (su koncertu arba vaidinimu). Tačiau dėl prasidėjusio karo aplinkybės taip pasikeitė, jog ir labiausiai veiklioms draugijoms pasidarė beveik neįmanoma vakarai rengti.

Didžiausia kliūtis vakarams rengti susidarė dėl artistinių jėgų trūkumo, — chorai laikinai paliovė veikę, nes dainininkai atsidūrė ginkluotose jėgose. Kai karas vis smarkiau ir smarkiau vystėsi, tai pas žmones mažėjo ir noras pramogas lankyti.

Ir vis dėlto kai kurios draugijos nepaliovė darbavusios, —

tik savo veiklą jos pasuko kiton kryptin: pradėjo rengti vakarus, vakarėlius ir šiaip pramogas Raudonojo Kryžiaus naudai. Tie parengimai turėjo itin gerą pasekimą, nes buvo sukelta šimtai dolerių.

Tokiu būdu mūsų kultūros draugijos prisidėjo ir prie karo pastangų, remdamos Raudonąjį Kryžių, o taip pat pačios pirkdamos ir savo narius ragindamos pirkti karo bonus.

Kad toje srityje daug padaryta, tai bus numanu iš vieno tik pavyzdžio: sakysime, Rockfordo Lietuvių Kultūros Draugija iki šiol jau yra nupirkusi įvairių karo paskolų bonų beveik už \$20,000!

Už tokią sumą karo bonų yra pirkusi vien tik draugija, o kiek paskiri nariai, — tai sunku pasakyti. Vienok draugija galima tvirtinti, jog ir jie bonų yra nupirkę už tūkstančius dolerių.

Nors tai gal išimtis, vienok ir kitos kultūros draugijos, kiek jos pajėgė, prisidėjo prie bonų pirkimo.

Tai tik viena sritis. Beveik visos kultūros draugijos daugiau ar mažiau prisidėjo prie Raudonojo Kryžiaus bei kitokio veikimo, susijusiu su karu.

Apskritai imant, kultūros draugijos yra daug nuveikusios. Nėra abejonės, kad ateityje, kai bus baigtas ir antrasis karas bei gyvenimas įeis į normalias vėžes, tai jų veikimas dar labiau padidės ir bus nukreiptas į kitokią sritį.

Šį kartą kalbėjome tik apytikriai apie visas kultūros draugijas. Kitą kartą pakalbėsime atskirai apie jas: kaip jos susiorganizavo, ką nuveikė ir kokie žmonės daugiausia prisidėjo prie veikimo.

Septintosios paskolos vėjus

Dabar eina septintosios paskolos vėjus. Tenka pasakyti, kad bonų pirkimas eina lyg ir per lėtai. Matyt, "pergalės diena Europoje" kai kuriuos paveikė ir jie mano, kad nebereikia dėti tokių pastangų, kaip pirma,

NAUJENU-ACME Telephone Gen. Carl Spaatz, Amerikos strateginės aviacijos viršininkas Europoje, skraidomąja tvirtove atskrido iš Europos į New Yorką. Pavėikslas vaizduoja, kaip jis apleidžia bombonešį.

nes karas jau lyg ir laimėtas. Tačiau taip nėra. Tik šiomis dienomis prezidentas Truman pareiškė, jog prieš Japoniją bus pastatytos žymiai gausingesnės ginkluotos jėgos, negu buvo Europoje. Numatoma, kad tos jėgos pasieks pusšėto milijono vyrų!

Vadinasi, bus reikalinga tokia milžiniška jėga, kad galėtų paklupdyti Japoniją ir suvesti su ja sąskaitą už Pearl Harbor.

Japonija turės būti sutriuškinta, — dėlei to negali būti dviejų nuomonių. O kad ji greičiau būtų sutriuškinta ir kad mūsų vyrai galėtų greičiau grįžti namo, pirkime kaip galima daugiau bonų.

Perkami karo bonai netiesiogiai prisideda prie pergalės pagreitinimo, — padeda tinkamiau ir geriau apginkluoti mūsų kariuos, laivyną, aviaciją ir marinius. O juo geriau jie yra apginkluoti, juo lengviau jiems karas laimėti.

Tad savo doleriais prisidėkite ir paskubinkime karo laimėjimą!

Kareivių Laiškai

LAISKĄ GAVO PP. C. KASLAUSKAI CHICAGOJE

Rašo sūnus, Sgt. John Kaslauskas, iš užjūrio

Brangūs mano Mama ir Papa: Šiandien turiu daug laiko rašyti ir turiu daug parašyti taipgi.

Neturėjau žinios nuo jūsų jau kokią savaitę. Vakar gavau tą pakietą, kurį pasiuntėt man prieš kokių tris mėnesius. Tai buvo blėkinė dėžė su mediniu viršu. Viskas atėjo gerai. Ačiū už viską. Visi kalba, kad aš visuo met gatau geriausias dovanas.

Šiandien yra Motinų Diena. Tik parėjau iš bažnyčios. Sukalbėjau poterių ir priėjau prie komunijos dėl tavęs, Motina. Aš manau, kad tai yra geriausia dovana, kurią gali suteikti tamstai.

Oras ir šiandien yra labai gražus. Gal Dievas duos ir jums tokią gražią dieną. Man ši diena atrodo kaip vasaros rytą namie.

Kaip viskas namie? Smagu buvo girdėti, kad Papa yra sveikesnis ir viskas klojasi jums gerai biznyje. Gal į kelis mėnesius galėsiu parvykti namo ir pamatyti savo akimis, kaip viskas ten yra.

Mano gyvenimas pasilieka koks buvęs. Esu sveikas ir viskas eina labai gerai. Eisiu nusimaudyti popiet. Ir turiu pasakyti, kad esu smarkiai apdeges.

Šiaip pas mus nieko ypatingai naujo. Taigi pasakysiu su diev šį kartą. Pasveikinimai nuo

KAIP BUS DEMOBILIZUOJAMI KARIAI

Jungtinių Amerikos Valstijų kariai, kurie dabar tarnauja viso pasaulio kraštuose, žino kokių būdu patirti, ar jie vieni iš pirmųjų bus atleisti iš karo tarnybos per ateinančius dvylika mėnesių. Naujoji sistema, pagal kurią kariai bus atleidžiami iš karo tarnybos ir kurią šiomis dienomis paskelbė Karo Departamentas, yra nustatyta pagal pačių karių pageidavimą.

Dar prieš karo Europoje pabaišę, tūkstančių karių, namie ir užsienyje, buvo atsiklausta, kurie iš tarnaujančių karių pirmiausia turėtų būti atleisti iš tarnybos. Devyniasdešimtis nuosimčių užklaustųjų sutiko, kad tie turi būti pirmiausia atleisti, kurie ilgiausia tarnavo, daugiausia dalyvavo kautynėse, kurie atsižymėjo ir kurie paliko namie žmonas ir vaikus.

Norėdamas patenkinti karių norą, Karo Departamentas paruošė taip vadinamą kredito taškų planą. Pagal tą planą, jeigu karys turi 85 taškus, jis kvalifikuotas kandidatas atleidimui iš karo tarnybos. Moterys karės arba WAC's privalo turėti ne mažiau 44 taškų.

Kredito taškai šitaip skaičiuojami: Vienas taškas už kiekvieną tarnybos mėnesį nuo 1940 m. rugsėjo 16 d.

Vienas priedinis taškas už kiekvieną tarnybos mėnesį užsienyje nuo 1940 metų rugsėjo mėn. 16 d.

Penki taškai už kiekvieną gautą Bronzė Star ir kiekvieną kitą atsižymėjimo ženklą. Bronzė žvaigždė duoda kiekvienam kariui dalyvavusiam kautynėse ar žygyje. Kadangi karys apdovanojamas Purple Heart ženklu už kiekvieną sužeidimą kautynėse, tai jis už kiekvieną tos rūšies ženklą taip pat gauna po penkis taškus.

Jeigu karys namie paliko vaikų dar nesulaukusių 18 metų amžiaus, už kiekvieną vaiką, iki trijų, gauna, po 12 taškų.

Į bendrą kredito taškų skaičių priskaitomi tik tie taškai, kurie kario gauti iki 1945 m. gegužės 12 d. Jeigu karys užsitaravo kreditų pirm to laiko, bet jų negavo, juos galima vėliau priskaiyti.

Jeigu prieš 1945 m. geg. 12 d. kario šeimoje gimė kūdikis, apie kurį karys nežinojo apskaičiuodamas savo kreditus, jam tie kreditai gali būti priskaiyti, nes jie teisėti.

Aiškliau parodyti kaip ta kreditų-taškų sistema veikia, čia jaduosim pavyzdį: pavyzdžiui karys išstarnavo kariuomenėje 36 mėn. Iš to skaičiaus jis 18 mėnesių tarnavo užsienyje ir per tą laiką užsitaravo Silver Star ir Purple Heart atsižymėjimo ženklus, dalyvavo trijose kautynėse ar žygyuose ir namie paliko vieną vaiką, nesulaukusį 18 metų amžiaus. Už visą tarnybos laiką jis gautų 36 taškus, už tarnybą užsienyje gautų 18 taškų, už atsižymėjimo ženklus ir dalyvavimą kautynėse gautų

manęs visiems. Myliu jus ir pasiilgstu jūsų abiejų. Nesirūpinkite. — Jūsų mylimas sūnus Jonas. PS: Šitan laiškan kidedu paaukštini mo popierius, kuriuos gavau. — Jonas.

25 taškus ir už vaiką 12 taškų. Jo bendras kreditas būtų 91 taškas.

Ši kreditų-taškų sistema nereiškia, kad kiekvienas karys, kuris turi reikalingą taškų skaičių tikrai bus iš karo tarnybos atleistas. Jeigu karys, kurio mokslas ar išlavimas reikalingas karo reikalams, ar jis labai sunkiai pakeičiamas, toks karys nebus atleistas iki jo vietoje bus surasti kitas karys. Taip pat ilgesniam laikui karo tarnyboje bus palikti kariai, kurie iš Europos karo zonos buvo tuojau išgabenti į kitas karo zonas su savo daliniais. Bet toki kariai bus atleidžiami iš karo tarnybos prie pirmos progos, arba kaip tik jie bus pakeisti.

Dabar apskaičiuoti karių kreditai nėra galutini. Karo Departamentas galutinus kreditus paskelbs vėliau. Karo Departamentas karių atleidimo netrukdo ir todėl vos tik vieną savaitę po šio plano paskelbimo, kai kurie kariai jau buvo pasiūti į skirstymo punktus, kur jų kreditai patikrinami ir iš kur jie atleidžiami iš tarnybos. Kariai, kurie stovi Amerikoje, žinoma, greičiau pateks į skirstymo punktus ir jie greičiau bus atleisti, gi kariai iš Europos ir kitur pateks į skirstymo punktus paalipsniui ir vėliau. Gali užtrukti metai laiko pargabinti iš Europos visus kvalifikuotus atleidimui karius. Tuo tarpu manoma, kad kas mėnesį iš Europos į Ameriką bus pargabenta po keleta dešėtkų tūkstančių.

Skirstymo punktuose kariai bus laikomi iki jie bus galutinai patikrinti. Tų punktų reikalingas karo reikalams, ar jis gali būti atleistas. Kariai, kurie būtinai reikalingi kariuomenei, bus palikti, o kurie pakeičiami, bus tuojau atleisti.

Si sistema neličia karių sulaukusį 42 metų amžiaus ar daugiau. Toki kariai, kaip ir anksčiau, bus atleidžiami iš karo tarnybos jiems patiems prašant. Taip pat jiems patiems prašant bus atleisti visi kariai, užsitaravę aukščiausią Ameri-

kos atsižymėjimo ženklą — Congressional Medal of Honor. Moterų kariuomenės narės arba WAC's, kurių vyrai bus atleisti iš karo tarnybos, taip pat bus atleistos joms pačioms prašant.

Ta pati kreditų-taškų sistema pritaikyta ir karininkams, bet jų atleidimas išimtinai priklausys nuo karininkų reikalingumo, jų specialybių, išmokslinimo ir kitų ypatybių. —FLIS

NAMŲ FRONTAS

ĮSIGIJUSIEJI NUOSAVYBĖ PRIVALO PRANEŠTI VIETINEI NUOMOS ĮSTAIGAI

WASHINGTONAS. — Kainų Reguliavimo Įstaiga praneša, kad savininkai, įsigiję nuomą nuosavybę po to, kai ji buvo užregistruota vietinėje nuomavimo įstaigoje, privalo pranešti savo pavardes ir adresus, išpildydami blanką vietinėje nuomavimo įstaigoje.

Jei savininkai pasikeitė laikotarpyje tarp registracijos pareiškimo išpildymo dienos ir 1945 metų gegužės 5 dienos, minėtąjį blanką reikia išpildyti prieš 1945 metų gegužės 31 dieną. Jei pasikeitimas įvyko po gegužės 5 dienos — tada pranešti reikia laike 10 dienų po pasikeitimo dienos. (OWI)

IŽDO DEPARTAMENTAS TYRINĖS NUSIKALTIMUS KAINŲ SRITYJE

WASHINGTONAS. — Chester Bowles, Kainų Reguliavimo Įstaigos administratorius, praneša, kad jo vadovaujamos Įstaigos yra įteikusios Iždo Departamento agentų žiniai virš 3000 pavardžių asmenų, peržengusių kainų taisykles Vidaus Pajamų Biurui.

Vidaus Pajamų Biuras ištirs minėtųjų asmenų įteiktus pajamų mokesčius, ar nebuvo bandyta išvengti pajamų mokesčio pareigos.

Bowles pareiškė: "Šiuo žingsniu atidaroma nauja plati programa kooperacijos tarpe Kainų Reguliavimo Įstaigos ir Iždo Departamento, išgauti nelegalių kelių įgytą kai kurių asmenų pelną. Šiuo žygiu taip pat bus gerokai patarnauta mūsų pastangoms užkirsti kelią visų sričių juodajai rinkai."

GREITAM PALENGVINIMUI NUO SUSTIRUSIŲ ŠANARIŲ IR NUSIMUŠIMŲ Muskuly Škaudėjimo ir Gelimo • Sustirusių Šanarių • Nusimušimų Jums REIKALINGAS SLOAN'S LINIMENT

JEI JUS KENCIATE NUO ATVIRŲ KOJŲ ŽAIZDŲ IR ECZEMA, BANDYKIT BORO CYL OINTMENT Jis suminkština ir turėtų pagelbėti. Skausmą, perėjimą ir niežėjimą umai pašalina. Laikykite koją aprištą. Didelis dėžaras su persinutimu \$1.50. Nuvykite į vaistinę arba siųskite money order adresu: BORO CYL CO., 1200 N. Ashland Av. CHICAGO 22, ILLINOIS Tel. ARMITAGE 2450

PUIKIAI PERDIRBSIM JŪSŲ SENĄ KRESLĄ ARBA SETĄ. IŠRODYK NAUJĄ NAUJAS. ★ DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ RAKANDŲ ★ PATARNAVIMAS GREITAS IR MANDAGUS. ROOSEVELT FURNITURE CO. 2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4% BE KOMISINO TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00. STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION 4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141 JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

LIETUVIAI GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį Rez. 3241 W. 66th Place Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036 Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 10758 S. Michigan Ave. VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8. Ofiso Tel. PULLMAN 1193 Namu Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid. M. D. West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namu telefonas BRUNSWICK 0597 Telefonas YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO 744 W. 35th Street Valandos: 11—12: 2—4 ir 6:30—8:30 Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOLIS Gvdytojas ir Chirurgas Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Šabatos vakarus ir Nedėlias. Ofiso tel. YARDS 4787 Namu tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEJIS DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Telefonas YARDS 2246 Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'S GYDYTOJAS IR CHIRURGAS NAUJOJE VIETOJE 2403 West 63rd St. VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 7899 Namu tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080 Jei neatsiliepią, šauk—SEELEY 0439 Dr. Peter J. Bartkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6155 SO. KEDZIE AVE. VALANDOS: nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien. Išskiriant trečiad. ir sekmad.

Dr. Emilv V. Krukas GYDYTOJA IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAfayette 3210 Res. Tel. REPublic 0054 Jeigu neatsiliepią — šauk KEDZIE 2868 V. LANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakaris. Trečiadienio vakaris ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai GYDYTOJAS IR DANTISTAS Naujoji Vieto 3246 So. Halsted St. Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyres gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo stailias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektruos prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1031 W. 18th St. netoli Morgan St. Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaris. Trečiadienio, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis. Tel. CANAL 3110 Rezidencijos telefonas: Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4729 S. Ashland Ave. (2ros lubos) Ofiso Telefonas: YARDS 0554 Jei neatsiliepią šaukite— Res. Tel.: MIDWAY 2880 OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. rytą nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

United We Stand By Fitzpatrick 7th WAR LOAN HIGHEST INDIVIDUAL GOAL

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
\$8.00 per year in Canada		Metams	\$8.00
\$8.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$8.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	1.75
3c. per copy.		Dviem mėnesiams	1.25
		Vienam mėnesiui	.75
Užsakymo kaina:		Užsieniuose:	
Chicagoje—paštu:		Metams	\$8.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	4.00
Pusei metų	4.00	Trims mėnesiams	2.50
Trims mėnesiams	2.00		
Dviem mėnesiams	1.50		
Vienam mėnesiui	.75		
Chicago per išsūtintėtojus:			
Viena kopija	3c		
Saveitei	18c		
Mėnesiui	75c		

Ko važiavo Hopkins į Maskvą?

Velionio prezidento Rooseveltto konfidencialus patarėjas Harry Hopkins nuvyko į Maskvą pasimatyti su Stalinu ir Molotovu ir tenai turėjo su jais keletą ilgų pasikalbėjimų. Yra visa eilė ginčijamų klausimų, kuriais Washingtonas ir Maskva nieku būdu negali susitarti, ir būtų visiškai natūralu, jeigu prezidentas Trumanas bandytų tuos nesupratimus išslyginti, pasiūsdamas ir sovietų sostinę savo asmeninį įgalotinį, kaip kad darydavo jo pirmtakas.

Bet klausimas, ar yra vilties, kad Hopkins'o misija bus sėkminga?

Viena nuomonė, išreikšta Washingtono žinių biuletenyje "Human Events", sako, kad JAV valdžios sferos tokios vilties neturi. Iš patikimų šaltinių esą patirta, kad prezidentas Trumanas nesitikėjo, jogei jo specialus pasiuntinys gaus kokių nors nuolaidų Maskvoje. Koks gi tikslas tuomet buvo siųsti p. Hopkinsą į tą kelionę?

Atsakymas toks:

"Tie šaltiniai sako, kad jo kelionė buvo sugalvota su tikslu turėti įrodymą juodu ant balto, jogei Trumanas darė visa, kas buvo galima, numaldinti Staliną."

Bet kiti žmonės, priešingai, laukia didelių rezultatų iš Hopkinso misijos.

Ko važiavo Davies į Londoną?

Tuo pačiu laiku, kai Harry Hopkins važiavo į Maskvą, buvusis Jungtinių Valstybių ambasadorius Maskvai ir žinomas "Mission to Moscow" autorius, Joseph E. Davies keliavo į Londoną. Jisai kalbėjosi su Churchilliu ir Edenu, ir jau sugrįžo namo.

Koks buvo Davies'o uždavinys?

Spėjama, kad prezidentas Trumanas pavedė jam pasakyti Churchillui tris dalykus:

"1) Trumanas sutinka eiti išvien su Churchilliu ir Stalinu, sutvarkant Europos reikalus; 2) Prezidentas nedarys pataikavimų (appeasement) Stalinui; 3) Jisai neis paskui Churchillą tokioje jėgos politikoje, kuri galėtų įvelti šitą šalį į karą su Rusija."

Kiekvienam šitų trijų punktų galima pilnai pritariti. Žodį, kitą gal reikėtų tarti dėl trečiojo punkto.

Yra žmonių, kuriems nuolatos ant galo liežuviu sukasi "karas" su Rusija". Bet lengvai kalbėti apie karą gali tik tie, kurie neįsivaizduoja, ką jįsai reiškia. Dar šitos, tik-ką pasibaigusios Europos skerdynės, pasėkų mes pilnoje šviesoje nematome. Jas dar slepia cenzūra ir gaubia tirštas propagandos rūkas. Kai tos kliūtys bus pašalintos ir prieš mūsų akis atstos tikras vaizdas to sugriuvimo, kurį atnešė Europos kontinentui penkerių su viršum metų kautynės, tai tada mūsų galvojimas apie šitą žmonių katastrofą bus reališkesnis.

Tačiau jau ir šiandien galime numanyti, kad, jeigu kiltų naujas karas Europoje, tai jįsai būtų tarp Rytų ir Vakarų — ir vyriausia kovos arena bus Centralinė Europa, t. y. kaip tik tas žemės plotas, kurio šiauriniame kampe randasi Baltijos valstybės.

Ar nors vienas mūsų gali norėti, kad nuteriota, suvarginta, apiplėšta Lietuva į tą pragarą patektų?..

Tai gi, kad ir mums skaudu, girdint, kaip bolševizmas smaigia mūsų gimtąjį kraštą, apie "karą su Rusija" neprivalome lengvai kalbėti. Gerai, kad prezidentas Trumanas išpėjo Britanijos valdžią nevesti jėgos politikos, kuri gali išsukti ginkluotą kovą su sovietų imperija.

Tačiau tada palieka neišspręstas klausimas: kokiū gi būdu bus išvaduotos tos tautos, kurioms Stalinas kėsinais uždėti savo jungą? Jeigu ne sąjungininkų jėga, tai kas jas išgelbės?

Šitą klausimą turi spręsti Amerikos valdžia ir Anglijos valdžia. Ne tikrai valdžios, bet ir žmonės. Ir mes taip pat. Ginklas nėra vienintelė jėga pasaulyje. Amerika juk nebuvo militarinė valstybė, o betgi ji pasirodė esanti galingesnė už visas valstybes. Amerikos demokratija privalo surasti kelią tiems tikslams pasiekti, kurie jos vardu buvo skelbiami. Ir Anglijos demokratija (drauge su jos dominijomis) turi jai padėti.

APŽVALGA

"KELEIVIO" 40 METŲ SUKAKTUVĖS

Populiariausias lietuvių savaitraštis Amerikoje tai — "Keleivis".

Jam šiemet sukako 40 metų amžiaus, nes jįsai pradėjo eiti 1905 metais, kurie buvo revoliucijos metai Rusijoje, sužadinusieji laisvės viltis ne tik tai lietuvių tautoje, bet ir visoje Europoje.

Rusijos carizmas buvo seniai pagarsėjęs, kaip "Europos žandaras", kuris padėjo reikiamai kiekvienoje šalyje slopinti laisvės judėjimą. O pati Rusija buvo virtusi daugelio pavergtų tautų kalėjimu.

Todėl, kai prasidėjo žmonių sukilimai prieš caro valdžią, plačiai pasklido viltys visame civilizuoatame pasaulyje, o ypačiai tarpe caro prislegtų tautų, kad tas progreso slogutis bus nuverstas ir Europos rytuose prasidės nauja gyvenimo era.

Tais metais tai ir pradėjo eiti savaitraštis "Keleivis", South Bostone.

Jį pradžioje leido p. Zvingilas. Redagavo J. Smelstoriū. Bet laikraštis skurdo, kol jo nepaėmė ir savo rankas Stasys Michelonas ir Jurgis Gegužis.

Gegužis (prieš keletą metų miręs) buvo patyręs spaustuvninkas, o Michelonas talentingas publicistas. Drg. Michelono gali plunksna faktiniai ir padarė "Keleivį" mylimiausiu lietuvių liaudies laikraščiu Amerikoje.

Gaila, kad savo 40 metų sukaktuves "Keleivis" paminėjo visai kukliai, tik straipsniu Apžvalgos skyriuje. Jame skaitome:

"Minėdami šiandien savo darbo 40 metų sukaktį, mes neskelbiam jokių vaju ir neruosiam sau jokių bankietų. Vietoj kelti savo nuopelnus, mes šiandien sveikinam savo draugus, kurie ėjo su mumis iki šiol ir yra pasiryžę eiti toliau. Gyvenimas parodė, kad mūsų kelias yra teisingas!" Tikrai taip.

"Keleivis" visuomet nuosakiai kovojo dėl laisvės ir darbo žmonių buklės pagerinimo. Jisai turėjo ir tebeturi, kaip savo idealą, demokratinį socializmą.

Kada Rusija po antrosios, 1917 metų, revoliucijos pasiskelbė, kad socializmas tenai jau esąs "įvykdytas". "Keleivis" nebuvo suklaidintas, nes jo vedėjai suprato, jogei tikro socializmo be laisvės negali būti. Bolševikiškas "socializmas", paremtas terorų ir demokratinų teisių panaikinimu yra tik-tai nauja žmonių išnaudojimo forma.

Redaktorius Michelonas žinojo tą paprastą tiesą, kurią socialistai skelbė per metų metus (bet kurią tokie šalapatniai, kaip Pruseika, užmiršo), kad socializmui turi būti pribrendusios ekonominės ir socialinės sąlygos. O Rusija buvo labiausia ekonominiai atsilikusi šalis tarpe didžiųjų Europos valstybių. Tik ignorantai galėjo tikėti, kad ji vienu šuoliu iš tamsybės, skurdo ir pusiau-feodalinių gyvenimo santykių "nuoko" ir socializmą, pralenkdama net kultūringiausias tautas Vakaruose.

Tai gi "Keleivis" griežtai nusistatė prieš bolševizmą ir niekuomet šito savo nusistatymo nekeitė. Šiandien visą pasaulis mato, į ką bolševizmas yra išvirtęs.

Linkime mūsų idėjos draugams, kurie tą laikraštį išaugino, ir ypačiai jo redaktoriui, drg. S. Michelonui, ilgiasiu metų!

NE VISI ČEKAI PRITARIA BENEŠO POLITIKAI

Londonė yra čekų spaudos biuras ("The Czech Press Service"), kuris leidžia biuletinius, nušviečiančius padėtį Čekoslovakijoje visai kitaip, negu oficialiai čekoslovakų šaltiniai.

Tik-ką gavome to biuletinio 7-tą numerį. Tenai rašoma, kad Europos karo pabaigos paskelbimo diena — V-E Day (gegužės 8-ta) — buvo liūdna diena čekoslovakijos sostinei Pragai.

"Tą saulėtą vasaros dieną, 1945 m. gegužės 8-tą, Praga, čekų sostinė ir čekų istorijos lopšys, degė. Mes palikome tenai savo šeimas ir jos atsidūrė kanuolių šuvių ugnyje. Britų pergalės dieną p. Beneš, Pragos Neronas, ir jo komunistiški bendradarbiai sugebėjo paversti Pragą griuvėsių ir mirties miestu.

"Jeigu britai tik truputį paklibins savo atmintį, tai jte tuojau pamatys visai lengvai, kokios rūšies žmonės terioja Pragą. Jie susidūrė su tais žmonėmis Alėnuose, kur britai buvo priversti kovoti prieš komunistų ELAS, kad išgelbėtų Graikijos demokratinę laisvę. Vienas britų kareivis, dalyvaavęs toje kovoje, paskui pareiškė, kad ELAS buvo biau-dradarbiai sugebėjo paversti Pragą griuvėsių ir mirties miestu.

"Kai sugriuvo Wehrmacht'o (Vokietijos kariuomenės. — "N." Red.) galybė Vakaruose, buvo padarytas susitarimas tarp vokiečių Pragoje ir tam tikrų čekų tautos atstovų. Buvo susitar-ta, kad vokiečių jėgos pasitrauks iš Pragos ir kad bus sudaryta nepriklausomų čekų žemių valdžia, kuri perims krašto administraciją. Kovoti nebuvo reikalo. Vokiečiai pasidavė.

"Savo dalį tame susitarime vokiečiai tuojau išpildė, ištraukdami savo karo jėgas iš Pragos ir paskelbdami Pragą ligoninių miestu. Šitą momentą panaudojo Benešas ir jo komunistiški draugai. Jie nuleido sovietų NKVD parašiuotinius, kurie su čekų ELAS pagalba užėmė at-darą Pragos miestą. Mes nežinome, kiek beginklių čekų demokratų jie užmušė. Mes tikrai galime spręsti pagal tai, kas panašiose aplinkybėse atsitiko Graikijoje."

Londono čekų leidinys toliau sako, kad vergija po sovietų despotizmo letena dabar gresia ne tik tai čekoslovakijai, bet 115 milijonų Centralinės Europos žmonių:

"Bejėgiai yra estai, latviai, lietuviai, slavokai, vengrai, rumunai ir bulgarai. Austrijos žmonės yra laimingesni, nes dalį jų krašto okupavo Vakarų santarvininkai.

"Dėl šitų priežasčių čekai ir visi kiti žmonės Centralinėje Europoje negalėjo džiaugtis drauge su britais jų Pergalės Dienoje, 1945 m. gegužės 8. Tai buvo juodžiausia diena mūsų istorijoje."

Šitai nusiskundžia čekai, kurie nepritaria Benešo politikai, nuvedusiai jų šalį į Sovietų Rusijos "globą".

PIRKITE KARO BONUS

Gen. Omar N. Bradley, 12-tos armijos grupės vadas, kuris lėktuvu atvyko iš Paryžiaus į New Yorką. Skraidykloje jį pasitiko jo žmona.

Kruvina Laisvė

(Tęsinys)

Jis buvo patenkintas. Visa baigėsi jam kuo geriausiai. Jo Marfuša liko gyva, tas svetimas nelauktas kudiškis gulė kapuose, ir visi rūpesčiai, visi vargai ir piktumai, jam rodėsi, kaip pik-tas sapnas, nuslinko užuomars-tina. Jei Piskūnas dar ir raukšlės, rodosi piktai vartė akimis, tai jau vien iš papratimo ar reika-lo. Juk nepritikti jam tuoj po šermūnų juoktis ar gerintis vis dėlto kaltai žmonai.

Kalta žmona, verta piktumo ir bausdės, bet juk ir atkentėjo jį už tas savo kaltes. Tos ir pa-našios mintys visai stebė liku-sius dar Piskūno sieloje piktumo likučius ir jis ant žmonos neapyko, jausdamas, kad ir atei-tų negalės pykti.

—O šiandien germanai atva-ziavo, — pagaliau baigė kalbą su Marfuša Škurenkienė.

—Atvyko? — nustebė Piskū-nai. — Pasakojo žmonės, kad ateina, bet taip greit!

—Taigi, pati mačiau. — Ir be vieno šūvio? — ste-bėjosi Piskūnas.

—Kaip ponai į miestą įvažia-vo. Šeši šarvuočiai, keli gurguo-lės automobiliai ir vienas leng-vasis, su viršininkais... Žmonių pilnos gatvės buvo apstolos. Kur gi! Žvėrys, ne žmonės, pasakojo, tie germanai. Visi ir no-ri pamatyti. O iš tirkųjų — ka-keiviai kaip kareiviai. Mūsų šikų ir bravesnių yra...

—Bet tai! Šeši šarvuočiai — ir miestą paima, — stebėjosi ir pyko Piskūnas. — Revoliucija, laisvė! Kas iš tos laisvės, kad taip ir visą Rusiją "supastati" paims. Negerai buvo carui tar-nauti, patarnaus vokiškajam kaizeriui.

—Kad mūsų šikiai ir veda. Su jų viršininkais, pati mačiau, ir pulkininkas Zaicevas važiavo. Piskūnas susturo. Ūmai išba-lo, suvirpėjo, beveik pamišusio akis įlipdęs į Škurenkienę. Dar labiau išbalo Marfuša lovoje. Plona ranka nervingai sugniau-žė antklodės kraštą.

—Ką sakai? — kurčiai pak-lausė Piskūnas, savo ausimis netikėdamas.

—Aš jo nepažįstu, bet žmo-nės aplink sakė, kad tai jis. Achmatovos, sako, brolis. Be to, pulkininko uniforma.

—Tas pats, — pasistengė nu-sisųptoti Piskūnas. — Aš jį pa-žįstu. Škurenkienė jautė, kad Zai-cevo pavardė Piskūnas labai su-jaudino. Abu iš karto pasikeitė, pasidarė nekalbūs, lyg nusigan-dų, lyg ko pyktelėjo. Priežasties klausinėti buvo nepatogu. Be to, jautė, jai nieko ir nepasakyti, jei teirautųsi. Tad susigriebė ci-ti namo.

—Aš dėl to poručiko Masai-čio atėjau, — prabilo ir apie sa-vo reikalą. — Prieš tris dienas jis iš manęs visat išsikraustė.

KORESPONDENCIJOS

Waterbury, Conn.

SURINKTA AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

- Lithuanian Independent Pol. Club \$50.00
- Tomas Matas 10.00
- Petras Motiečius 10.00
- Mrs. Tomas Matas 5.00
- Stasys ir Magdė Senkus 5.00
- Motiejus Verbyla 5.00
- Jonas Viginas 5.00
- Jurgis Mažulaitis 5.00
- Mrs. M. J. Vinikas 3.00
- Kazys Balčius 3.00
- Petras Krugelis 2.00
- Vincas Ramažas 2.00
- Stasys Martinkus 2.00
- Vincas Pinevičius 2.00
- Kazys Jenušauskas 2.00
- Juožas Sinkevičius 2.00
- Zigmas Karalius 2.00
- Jonas Lesunaitis 2.00
- Adomas Majauskas 2.00
- Jonas Kvaracijus 2.00
- Mr. Dumša 2.00
- Jonas Makauskas 2.00
- Leonas Devenas 2.00
- Kazys Sauris 2.00
- Mrs. Medelinskas 1.00
- Mr. Venzelis 1.00
- Mrs. Lasajus 1.00
- Mr. Zemaitis 1.00
- Mrs. Orantais 1.00
- Mr. Valuckas 1.00
- Mr. Bakolis 1.00
- Mrs. Klimašauskas 1.00
- Mr. Stokes 1.00
- Mr. C. Balanda 1.00
- Mr. J. Adomelis 1.00
- Mr. Kulboka 1.00
- Mr. Pazerokis 1.00
- Mr. Vatučka 1.00
- Mrs. Paulaukas 1.00
- Mrs. Panulaitis 1.00
- Mrs. Eidukevičė 1.00
- Mrs. Simulinas 1.00
- Mrs. Bartkus 1.00
- Mrs. Kankalas 1.00
- Mrs. Pranulis 1.00
- Mr. Baltušis 1.00
- Mr. Endriks 1.00
- Aleksandras Aleksis 1.00
- Antanas Shopis 1.00
- Juožas Sharkis 1.00
- Peter & Stella Tutoraitis 1.00
- Antanas Grishka 1.00
- Petras Steponavičius 1.00
- Albinas Kushlįs 1.00
- Jurgis Bosas 1.00
- Jurgis Zemaitis 1.00
- Antanas Bertulis 1.00
- Antanas Kuncaitis 1.00
- Antanas Urėnas 1.00
- Juožas Lavickas 1.00
- Viso su smulkiais \$200.90

Kai kurių vardų, kurie auko-jo po \$1, čia nėra, nes viena pora rinkėjų po dolerį aukojusių neužrašė.

- P. S. — Išlaidų padengimui aukojo:
- T. Matas 5.00
- L. Devenas 5.00
- P. Motiečius 2.00

S. Senkus

įsitikindavo, kad Jurgis iš tik-rųjų suimtas ir jį tuoj jį pama-tys laisvą. Ji spaudė vis ar-čiau prie vartų, nekantravo ir su vis didėjančiu įsitempimu žiūrėjo į išeinančiųjų veidus.

—Dabar jis, būtinai išeis, — tikino pati save. — Aš irgi jį apkabinsiu... "žoržik", pasaky-siu, "juk aš tave myliu". Jis patikės, pajus, kad myliu... Aš jį nusivesiu į namus ir ten paai-kinsiu, kodėl taip turėjau pasi-elgti. Juk vyras galėjo to parei-kauti... Aš jam įkalbėsiu bėgi-ti su manim. Namus parduosiu, o britijantus pasiimsime. Į jo tėvyškę bėgsime. Ten irgi vo-kiečių valdžia.

Tačiau vienas po kito ėjo po vartus kaliniai, kartu su jais mažėjo ir laukiančiųjų minia, o Jurgio vis nebuvo. Škurenkie-nė dabar stovėjo prie vartų dūrelių ir kiekvieną išleidžiamąjį beveik rankomis lietė. O Jurgio nebuvo.

—Tamsta irgi ko lauki? — užkalbino ją pažįstama, to patį priemiesčio gyventoja, policijos tarnautojo žmona.

(Bus daugiau)

PIRKITE KARO BONUS

AMERIKOS LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO PRANEŠIMAI

VAIKŲ STOVPKLOS PABALTIJY

NEW YORK (LAIC) — Per eita savaitę LAIC citavo OWI Baltic News Bulletin apie sumanytą šiai vasarai 1,700,000 rusiškų vaikų apgyvendinimą Baltijos valstybėse.

Savaiame prašosi klausimas: kokiems galams toksai masinis vaikų gabenimas į Pabaltijį?

Visiems yra žinoma, kad, klimatinio požiūriu, Pabaltijis nėra pati geriausiaji vieta. Vasara ten trumpa. Be to, neretai ir puseitai šaltoka. To nepaisant, pasirinktas tik Pabaltijis.

Ar tik nesirengia Maskvos valdovai šia, regimai nekaltu, skraiste prisidengdami — vykdyti Pabaltijį rusinimo planą?

Būkime tikri, kad į Pabaltijį atgabenti "beprizorņikai", tikriausiai, ten ir pasiliks. Tollimesni šio plano etapai mums taip pat yra aiškūs; vaikai bus įtikinėjami, kad tai yra jų naujo-

ji "tėvynė", kad jie turi tapti "Sovietinio Pabalčio" sąmoningais ir pavyzdiniais pilieciais, ir t.t. Metams bėgant, vaikai, girdi, apsipras, priprās.

Mes buvome liūdininkais jau ne vieno sovietų fantastinio užsimojimo. Dvidešimt metų atgal stebėjome net kraklų grandiozinės produkcijos vykdydamą pigiai maisto atsargai gaminti — tik pašaro pritrūko. Neabejojame, kad ir vaikų aklimatizavimo planas susilauks tokio pat skandalingo finalo.

Tik kam beprasmiškai žaisti nekaltų vaikučių likimu?

ORGANIZUOJASI ČEKŲ OPOZICIJA

LONDON (LAIC) — Londone susikūrė čekų opozicinė grupė prieš Benešą ir jo valdžią. Grupės priešakyje stovi čekų generolas Lev Prchala. 1939 m. Čekijai vokiečiams užėmus, gen. Prchala emigravo į Lenkiją ir ten pradėjo formuoti čekų legionus. Prchalos grupė Benešo valdžią vadina Sovietų kvilinsgais. Grupė įsisteigė Londone, 16 Thurloe St., ir leidžia savo biuletiną — The Czech Press Service.

Tarpe kitų asmenų, grupėje figuruoja V. Lezak-Borin, Vaclav Mišek, Karel Locher, Jiri A. D. Bertl, J. Kratochvil, ir kiti.

SOVIETŲ RELIGINĖ POLITIKA

SAN FRANCISCO (LAIC) — Veitinis rusų dienraštis "Novaja Zaria" praneša, kad redakcijoje lankėsi Amerikos "karpatorusų" neoficialės delegacijos narys, stačiatikių kunigas R. Samilo. Kuris papasakojo apie tos delegacijos (Samilo, J. S. Russin ir I. M. Cap) pasikalbėjimą su Sov. Ukrainos oficialiu delegatu D. Manuilskiu.

Manuilskis, žinomas Kominterno agentas, pat pradėjo pranešimą: "Jūs manote, kad aš esu bedievis. Negalvokite taip, — mes gerbiame bažnyčią ir remiame tyrajį religinį judėjimą. Rusiškoji pravoslaviškoji bažnyčia suvaidino didelę rolę Tėvynės (Otičestvennaja) Kare ir naudojasi mūsų palankumu ir pasitikėjimu. Mes statomės cerkves visur, kur tik reikia. Jis pridėjo, kad vokiečiai sugriovė Kijevo Pečerskąją Lavrą, o šv. Sofijos katedra (sobor) taisoma.

Kiek liečia katalikybę, Manuilskis taip pasakė: "Mes neketiname palaikyti katalikus, kurie pasireiškė esą fašistai, bet gi mes remsime pravoslaviją, kaip grynai tautinį reiškinį".

PIRKITE KARO BONUS

Manuilskis pažadėjo plačiai paskleisti karpatorusų memorandumą, reikalaujantį prikergti jų gimtinę prie Sov. Ukrainos, kad sujungus "visas rusišką žemę". Karpatorusai taipgi pasisakė už savo bažnyčios Amerikoje "sujungimą su Maskvos Patriarchatu". Kun. Samilo nusiskundė, girdi, kad kai kas stačiatikiams primeta lojalumą sovietiška valdžiai. "Mūsų lojalumas nėra naujiena, nes ir carų laikais kiekvienas stačiatikių kunigas Amerikoje turėdavo prisiekti rusiškai valdžiai."

Tarp kitko, karpatorusai apklankė Sov. Baltgudijos delegaciją, kur jiems buvo pareikšta, kad Sovietų ribose bus sujungtos ir tos baltgudiškos žemės, kurios yra į vakarus nuo Cuzono linijos. "Tas bus atlikta ne prievartos keliu, bet pasiremiant gyventojų valia."

RUSINIMAS LATVIJOJE

WASHINGTON (LAIC) — OWI Baltic News Bulletin (geg. 28 d.) praneša, kad Latvijos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto sekretoriumi yra "draugas Lebedev", kuris Latvijos Trade Union (Rusijoje nėra laisvų unijų) Kongrese aiškino tų unijų užduotis. Slaptu balsavimu išrinktas naujas "plenumas", kurio pirmininku yra draugas Putnins ir vice-pirmininku draugas Volman. Pranešimas nesako, kas yra sekretorium — gal reikalų vedėjas nėra "renkamas".

Ten pat rašoma apie Liepojos atstatymo darbus. Anot OWI, Maskvos radio tą uostą vadino "Libava". Be to, cituojamas Helsinkio radio, kuris pranešė "daugiau rusų kalbos" bus mokama Suomijos mokyklose.

REIKALINGOS RAŠOMOSIOS MASINĖS

LAIC reikalingos dvi rašomosios masinėles. Pardavimo pasiūlymus prašoma adresuoti į Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

ENGLISH COLUMN

MUNICH, BIRTHPLACE OF NAZISM IS MILITARY AND POLITICAL PRIZE

The fall of bomb-gutted and revolution-riddled Munich to the Allies will represent not only a major blow to Nazi morale but the loss of one of the Party's last remaining centers of communication and war effort.

Munich was Germany's third city (after Berlin and Hamburg), with a 1939 population of more than 828,000, says the National Geographic Society. It has had a long history of cultural and commercial development, which in the last decade had been twisted to the ends of the Nazi Party and its bid for world conquest.

Key Transport Center

Munich's location has made it outstanding on Europe's travel routes for centuries. The hub of modern rail, highway, and water transport in southern Bavaria, it channeled traffic between Paris and Vienna, Berlin and Rome. When Germany held most of the continent, it was a control point for transportation between the industrial Ruhr and south-east Europe, for raw materials bound from the Reich to factories in Italy.

The coming of railways gave the first big impetus to the growth of the city. From about 50,000 inhabitants in 1818, it expanded to 230,000 by 1880. Today ten railroads and nine highways meet at or near the city. In addition the Nazis' military superhighways from north, west, and southeast converge on its outskirts. By such speedways, the Bavarian metropolis was linked with the Nazi-shrine city of Nuernberg, with ancient Augsburg, and with Hitler's mountain retreat at Berchtesgaden.

Munich has been rated, after Berlin, Germany's most heavily-bombed spot, with major objectives in its rail yards and airdromes; and in its war factories, turning out such essential products as submarine and airplane engines, tanks, hand grenades, motor tires, and railway cars.

Pre-Nazi Munich (Muenchen to the Germans) was an influential center of German culture. Its University, the Academies of Science and Art, its

Laiškai iš Lietuvos

LAISKĄ GAVO PETER WETCH-VIČAS, KEWANEE, ILL. Rašo mokytoja Ona Martinaitienė iš Kauno

Brangus Dėde su šeima! Sveikinu jus, toli esančius užjūryje gimines. Čia rašo Tamstos sesutės Elzbietos dukterė Ona.

Užia mūsų krašte dar karas. Baisus šių laikų karas! Iš laikraščių galite spręsti, kur vietas palietė, liko vien griuvėsiai ir pelenai. Per vasarą aš su šeima išlindėjom pas mamą slėptuvėje. Dabar frontas pasistūmė pirmyn ir kiek aprišo arčiau mūsų, tad aš su vyru ir trim berniukais-sūnumis atvažiavau į Kauną. Aš esu pradžios mokyklos mokytoja, o vyras yra dailininkas-karikatūristas, bet dabar dar serga (koka priakuro), kad dar negali dirbti.

Gyvenimas dar labai sunkus.

theaters, art galleries, palaces, and public buildings and gardens attracted students and tourists from Germany and around the world. Munich beer and medieval handicrafts were famous.

In 1933 when the Nazis came to power, they made propaganda use of the cultural reputation of Munich and built on the architectural foundations of the old Bavarian capital. The city which King Ludwig I had raised to world rank in the 19th century became "the capital of the National Socialist Movement." In Munich rose new swastika-plastered buildings, including the House of German Art and the vast official residence of the Fuehrer, in which the ill-fated Munich Pact of 1918 was signed by Hitler, Chamberlain, Mussolini, and Daladier.

Jau penkti metai negauname jokio skarmalėlio nei autuvo pirkti. Dabar, karo audrai pražūsus per Lietuvą, dar labiau pasunkės maisto klausimas, nes visus beveik laukus išdegino...

Mano mama, o jūsų sesuo Elzbieta, taip pat pasidarė ne kokios sveikatos, nes tokia įtempta būseną, kada nežinai iš kur ir kada tave tyko mirtis bombos pavidale, visų nervus išdanko. O mamai labai nusilpo širdis. Gal pas jus yra ten vaistų širdžiai "Estival" arba "Estivacol" arba "Cardiazol" — atsiuškite.

Dabar lauksime jūsų skubaus atsakymo. Neturime tiksliai adreso dėdės Kazimiero Vičo. Labai prašytume jam parašyti apie mus ir mums pranešti jo adresą.

Dabar linkiu jums kogeriausios kloties. Sudiev! Lauksime greito atsakymo.

Jūsų dukterėčia Ona Olskauskaitė-Martinaitienė.

[Laišką datuotas spalį mėn. 15 d. 1944 m. Kewanee pasiekė geg. 10 d. 1945 m.]

SKAUDA KOJOS?

Vienuose Minutės Namuose Bandyk Devine's Ointment! Jei Nepatenkins Nieko Nekainuos Ir jums bus gražinti pinigai.

WIEBOLDT'S ir GOLDBLATT'S

CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaido mis ir Hollywood'c šviesomis. DARBAS garantuotas.

MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago 2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8857 BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 26 metų praktikas jus garantavimas Optometrical Akijų Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Priemgia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra — parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYOJAS

25 metų patyrimas Tel. YARDS 1829 Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso Otisas ir Akių Dribtuvę 3401 SO. HALSTED STREET kampas 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS Insurance Broker

Licensed by Illinois State Department of Insurance 3133 So. Halsted St. Telephone VICTORY 0655

MARY PAGOIS

Geros rūšies degtinė, vynas, alus visados ir mandagus patarnavimas. Tel. VICTORY 6631 3267 SO. HALSTED ST.

Antanas Brazauskas ATIDARĖM TAVERN BIZNĮ Visados geros rūšies degtinė, vynas Schlitz alus, malonus patarnavimas Tel. REPUBLIC 9897 2853 West 63rd St.

Charles Dargis Liquor Krautuvė ir Taverna.

Visados didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus tiesiai iš bakos. Tel. PROSPECT 9431. 2555 W. 71st Street WALTER KAVALIAUSKAS

Perėjome į naują vietą Tavern ir svetainės biznį. Visados didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus. Tel. VIRGINIA 0903. 4535 SO. ROCKWELL ST.

ANNA MACENAS ATIDARĖ NAUJAI ĮRENGTĄ TAVERN BIZNĮ Visados didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus. Tel. GROVEHILL 5457 6630 So. Western Ave.

EXTRA! EXTRA! Perrašytas vardas ir adresas. MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydukas Nathan 3529 S. HALSTED ST. Kanter Phone YARDS 6054

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO VALANDA -18 STOTIES- W.G.E.S. Kasdien nuo 8:45 val ryto iki 9:15 val ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 8:15 val ryto. Pirmadieniais taigų 7:00 val vakare Išgirskite vėliausias ainas muziką ir kitus įdomius pranešimus.

ŽEMAITĖ

Žemaitės Kalba

JABLONSKIS NAUDOJO JOS RASTUS.

Jonas Jablonskis taisė ne vien pirmuosius Žemaitės rašinius, per jo rankas perėjo beveik visi svarbesnieji josios darbai. Jis peržiūrėjo visą eilę atskirais leidiniais leidžiamų jos rašinių, jis rankas buvo pridėjęs prie Vilniuje išleisto didesnio josios raštų rinkinio, jis taisė kalbą ir pirmojo josios raštų tomo.

Jablonskis noriai ėmėsi šio darbo, nes kiekvienas Žemaitės prauštas rašinėlis jam pačiam, kaip kalbininkui, atnešdavo daug naudos. Jam būtų reikėję šimtus kaimų apvažiuoti, kad galėtų surasti reikalingus gyvosios kalbos pavyzdžius, o čia visą tą medžiagą patį Žemaitė jam duodavo.

Patenkinta buvo ir Žemaitė Jablonskio pataisoms, nes patyręs kalbininkas stengėsi ne tiksliai klaidas taisyti, jis mokojo respektuoti visus tuos savumus, kurie priduođa kūriniam reikalingą spalvingumą. Jeigu josios rašiniai būtų patekę į mažiau nusimanančio kalbininko rankas, šiandien josios paliktuose darbuose kalbėtų ne gyvas žemaitis, bet kabinetuose nusūfuotas padaras.

Jablonskis taisydavo josios rašinius, o kai susitikdavo, tai ir patarimų jai nepašykštėdavo. Užnešus užvesta pažintis buvo tęsiama Vilniuje, kur Žemaitė dažniau su Jablonskiu susitikdavo, jiedu matėsi ir Rusijoje, o kai lietuviai atgavo nepriklausomybę, tai Žemaitė ir Kaune aplankė Jablonski.

JABLONSKIS KRITIKUOJA ŽEMAITĖ.

Jablonskiui patiko Žemaitės raštų kalba, jis gerėjosi atbandančia lietuviško kaimo moterimi, bet jam nepatiko Žemaitės aktyvus įsikisimas į visuomeninių kovų verpetus. Vilniaus seimas padarė didelės įtakos ir Žemaitė, ji neslėpė savo simpatijų kairiesiems, kas nuosaikiam Jablonskiui nepatiko.

Jablonskis labai aštriai kritikavo Žemaitės "Nelaimę", kuri pateko į spaudą be jo pataisų. Kalbos reikalu Jablonskio daromos "Nelaimės" pastabos aštrios ir lėkšlios, kaip visi šiuo reikalu palikti jo darbai, bet tenka paabejoti jo pastabų tikslumu, kur jis leidžiasi į politiką ir spėjliojimais stengiasi pagrįsti asvo išvadas.

Nežiūrint į minėtą aštrios kritikos straipsnį, Jablonskis pirmas nurodė reikalą susirūpinti jos palikimu, patarė surinkti visur išmėlytus jos rašinėlius ir išleisti josios raštus. Jis pakartotinai nurodė jų reikšmę lietuvių literatūroje.

Pradžioje Jablonskio patarimą labai mažas inteligentų būrelis suprato, bet vėliau, kai didesnis vyrų ir moterų skaižius ėmėsi plunksnos, kai didesnis inteligentų skaižius pradėjo žodį vertinti, grįžta prie Žemaitės. Ypatinai ja susirūpino tie, kurie išrašė kelias bonkas rašalo, pripildė šimtus sąsiuviniių savo "kūryba" ir pastebėjo savo stiliaus pašumą, žodžių silpnumą ir kalbos neturtingumą.

Daugelis jaunuolių metė į gurbą pritepliotus savo sąsiuvinius, grįžo prie Žemaitės ir pradėjo iš ten, kur kiekvienas noris plunksną vartoti žmogus privalo pradėti, būtent, nuo žodžio.

ŽEMAITĖS KALBOS GYVUMAS.

Žemaitės žodžių turtingumui ir kalbos spalvingumui pastebėti nereikia akylaus Jablonskio pastabumo, tatau gali matyti kiekvienas, kuris praverčia bet kurį josios raštų puslapį. Dienraščio skiltyse ne vien Žemaitės žodynui nagrinėti, kalbos dalykais įdomaujami palyginamai mažas skaitytojų būrelis, bet aukščiauo padarytiems tvirtinimams pagrįsti, noriu pacituoti kelis pavyzdžius. Jus imu iš pirmo josios raštų tomo, nedarydamas jokios specialios atrankos, imdamas kas pasiūkio atsitiktinai praverdama puslapyje.

Žemaitė rašo: "Vaikai, truputį nusimalšinę, nusėiuvo verkti..." (36 p.) Motina atsitékėjo nuo išgascio... (36 p.) Buvau

nulykijusi nuo vaikų pieno lašelį, tą patį šuo paliejo... (38 p.) Pāti tylėjo užsikvėpusi ant kūdikio... (38 p.) Kaip išvaistys, nebeliks nieko, nebeturės ko bėryti... (38 pusl.)

"Dangus iš visų pusių apstūkęs, apsiniaukęs... (76 p.) ...Naminės vištos gūžės į pastoges ir tik didžiū reikalu, gaidžiui pakutnojus prie slieko, brido pasikaišiusios... (76 p.) Perka ir perka vaikai nolį, midų, alų, šaldras... (17 p.) Paprastų nolį gerki, balazyti išmokyti... (17 p.) Bobos juokėsi, klegėjo, dievagijos... (51 p.) Motina... būsis nieko neįjuntanti. (51 p.) Sniegas urduliais nubėgo... (203 p.)

"Vičienaitė stiklinę teigė... (176 p.) Ir Petras Kurmelis šiandien taip švytravo, —tarė viena. — Tur būt jau mėtrigauja vesti?... (177 p.) Juk šeimnininkė namuose tam yra: priveždėti šeimynai, tausoti duonai ir uždarui. (178 p.) Ar tu dar zambatyti?! Tuoj nugarą išmangūrysi! (186 p.) Marcė spruko pro duris, nes nužleibė, jog tėvas pančio grobstos..." (186 p.)

ŽEMAITĖS Palyginimai.

Dar įdomesni yra Žemaitės palyginimai. Kiekvienas jų paimitas iš gyvos kalbos, kiekvienas kvepia lietuviško kaimu, daugelis virto plačiai vartojamais priežodžiais ir išminties pareiškimais.

Vetoj kalbėti apie storą šeimnininkę, Žemaitė sako: "Šeimnininkė nebejauna, bet

porą riestainių suėsi, kol aplinkui apeisi." Kitur: "Šeimnininkė lipšni, maloni, nors prie ronos dėk." "Mergelei ašaros, kaip pupos, riedėjo." (78 p.) "Akys didelės, kaip vabolės. (79 p.) "Vadžiosi vyrą už nosies, kaip veršį. (187 p.)

Štai kokios nuomonės to meto lietuviai apie miško nuosavybę buvo: "Mišką vogdamas nenusidės: ponas jo nelaistė." (176 p.) Dar ir šiandien lietuvis nepakeitė tos nuomonės apie miškus. O Vingių Jonas, vyras iš stuomens ir liemens, taip vaizduojamas: "burna kaip sietuvė, nosis kaip už trečioką argukas, akys užgriuvusios." (43 p.) "Nors patrubočius prie ausų pastatyk, nė tie dar neprikeltų." (44 p.) "O dabar iš tavęs, kaip iš ožio tekiu—tei taukų nei plaukų." (201 p.) "Merga ne rūgį miega, nepabrings" (17 p.)

Žemaitės raštų lietuviško kaimo pana, nenorėdama tikėti už jai peršamo turtingo ir seno berno, šitai atrėžia, išdėstydamą visą savo filosofiją: "Geriau kišk galvą į tvorą, tegul uodegą varnos lesa." (18 p.)

— M. Gudelis.

PATAISYMAS

Birželio 4 dieną, Naujienose, Žemaitės aprašyme paskutiniame paragrafe pirmutinis žodis išspausdintas "Ušieniuose", o turėjo būti Užnešiuose.

CHICAGOS ŽINIOS

MISKŲ APSAUGOS DISTRIKTE COOK KAUNTEJE

SKRUZDŽIŲ PRIEGLAUDA

Cook kauntė turi skruzdžių prieglaudą! Palos apylinkėje, arti Forest Preserve, į pietus nuo miestelio Sag, yra šmotas žemės, kurį prieš keletą metų nupirko Y.M.C.A. of Chicago stovyklos buveinei. Tai yra žemės kalvuota, apaugusi daugiausia ažuolais, nors ten pat yra slėnių su pievomis. Prie miško, pakraščiu pievų, čia esama apie 400 ypatingų kono pavidalo kupstų; kai kurie jų yra apie septynių pėdų diametru ir trijų pėdų aukščio.

Tai yra kupstai, kuriuose gyvena retos veislės skruzdės, vadinamos Formica ulkei. Darbininkės skruzdės yra apie ketvirtadalį colio ilgio, juodomis arba tamsiai rudomis galvomis ir šviesiais rausvai-rudais kūnais. Jos turi ilgąs kojas, yra labai aktyvios ir kanda pikčiausia.

Tėmytojas stebėjo šitas skruzdės iš vieno kupsto keliaujančias į ažuolą ir atgal į kupstą nepaliaujamu upeliu apie trijų colių platumo. Į medį lipo jos milžniškai saldią sunką iš augmens utelių, kurios buvo apgaubusios apatinę mežio lapų pusę. Šitos medžio utelės maitinasi lapų sunka ir išleidžia sulą. Sunkiai prisikrovusios sulos, skruzdės grįžo atgal į kupstą tuo pačiu keliu, kuriuo atkeliavo. Kitos skruzdės nešė namo žiogasius, kirminėlius ir mažus vabzdžius.

Prašoma mokslininkų, Y.M.C.A. organizacija padėjo ženklus prie kiekvieno kupsto su pareikiimu, kad tai yra skruzdžių prieglauda ir turi ypatingos mokslinės reikšmės. Ženkla prašo, kad publika nekliudytų kupstų. — Roberts Mann, Supt. of Conservation.

Donnelly Spaustuvės Darbininkai Sustreikavo

Keletas šimtų R. R. Donnelly spaustuvės darbininkų presmanų sustreikavo. Jie reikalauja uždaryti šapos, kitaip sakant, kad visi presmanai būtų uni-jos nariai.

R. R. Donnelly kompanija spausdina žurnalus "Time" ir "Life". Ji taipgi spausdina telefonų knygas. Spaustuvė yra adresu 350 East Cermak road.

Mažas Gaisras, Bet Daug Išgąščio

Praėjusį sekmadienį prie namų 2730 North Clark street gonko užsidegė šiukšlių krūva. Ugniagesiai atvažiavo ir gaisrą užgesino. Tačiau, pirm negu jie ugnį likvidavo, įvyko nemažai kitokių bėdų.

Name p-lė Florence Galiger iš išgąščio apalpo. Ugniagesiams teko ją išnešti iš namo. Kita moteriškė, Clarice Nestagard,

jokių būdu nestengė atidaryti savo kambario durų ir klike pagalbos šaukdama. Ir jai ugniagesiai turėjo padėti iš kambario išeiti. Be to, stiklai suraižė veidus dviejų ugniagesių.

Tai yra pavyzdys, kaip ir mažas gaisras padaro daug vargo.

Iš Septintos Karo Paskolos Vajaus

Pirmadienis buvo pavadintas septintos karo paskolos vajuje kaip Illinois diena. Pirmadienį gubernatorius Green pirko boną Chicago vidurmiesty iš centralinės buidelės. Boną jam pardavė Lawrence Stern, vajaus pirmininkas Chicagoje ir Cook kaunteje.

Į kalbamą buidelę yra padarytas takas. Jis pavadintas "Road to Tokyo". Takas atžymėtas raudonos, baltos ir mėlynos spalvos dekoracijomis. Take pažymėti užrašai kiek dar mylių iki Tokyo, karo bonų pirkimo požiriu.

Čia vidurmiesty teikiamos programos ryšium su septintos karo paskolos vajumi. Pirmadienį armijos inžinieriai demonstravo, kaip ginkluotos jėgos stato tiltus. Duota pažydziai vartojimo šunų kare, demonstruota keminis karas ir signalų korpuso operacijos. Be to, atvaizduota, kaip buvo iškelta Amerikos vėliava Iwo Jima saloje.

Įvairios organizacijos miestie tebevaro vaju, ragindamos piličius pirkti karo bonus. Savanoriai tebelanko namus ragindami miesto gyventojus jų rezidencijose turėti omenėje reikalą išpildyti paskolos kvotas.

Mini Du Lietuvius Paleistus Iš Nelaisvės

Karo Informacijų Ofisas paskelbė naują sąrašą Amerikos karių, kilusių iš Chicago ir apylinkės, kurie buvo paleisti iš nelaisvės Vokietijoje. Jų tarpe dvi pavardės minima lietuviškos. Jos yra:

Pvt. John C. Tuskenis; jo motina, ponja Rose U. Tuskenis, gyvena 4506 So. Mozart street, Chicago.

Pvt. George M. Chigas; jo motina, ponja Susie Chigas, gyvena 3907 Hemlock street, East Chicago.

Chicagiečiai Pasiilgę Vasaros

Pirmadienio rytą, 5 valandą, Chicagoje temperatūra siekė 34.7 laipsnius aukščiau zero. Birželio ketvirtą dieną tai buvo šalčiausia temperatūra miesto istorijoje nuo to laiko, kai yra vedami oro rekordai, Birželio 6 dieną 1896 metų temperatūra siekė 40 laipsnių aukščiau zero. Taigi praėjusį pirmadienis sumušė ir pirmes rekordinę šaltumo temperatūrą kaip birželio mėnesio pradžiai.

Pernai, t. y. 1944 metais, birželio 4 dieną aukščiausia temperatūra siekė 92 laipsnius, o žemiausia 73. Oro biuro pareigūnai sako, kad kaip šiandien bus šilčiau. Sekmadienį jie sakė, kad šilčiau bus pirmadienį. Beje, pranašaujama, kad rugpjūčio

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

MAZOS JUODZEMIO DARŽŲ FARMOS.

Visai krašte miesto. Miesto vanduo ir visi patogumai. Žemos kainos. Grynas arba išmokėjimais. Vaziuokite Irving Park Blvd. 3 blokei į rytus nuo Mannheim Rd. arba rasykite savininkui dėl cirkuliorio. LAKE SHORE REALTY CO., 332 So. Michigan Ave., HARRISON 8585.

ROOMING HOUSE—10 kambarių mūrinis. \$110 į mėnesį ir 3 kambarių apartamentas: 2 karų garažas. \$6,500; ½ cash. Baker, 2229 Adams., CANAL 6169.

5-4 KAMBARIŲ namai ir didelė krautuvė. Mūrinis namas. Kampas. Kaina \$13,000. 2700 So. Spaulding Avenue.

2 AUKŠTŲ MEDINIS, 5-6 kambarių, moderniškas. Cementinis fundamentas. Karštu vandeniu šildomas. 2 karų garažas. Lotas 50x125. Geriausia pasiula. 1739 North Albany Ave. BELmont 8757.

PIUKIS 2 FLATŲ medinis 6 kambariai, vienas šildymo įrengimas; geras fundamentas; porčiai su stetais; gražiai išdekoruotas; 2-ju karų garažas; lotas 30x125. \$8,750. Savininkas nori greit parduoti. 3643 N. Albany, JUNiper 5314, IRVING 3264.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ cottage. Insuliuotas siding. Garažas. Brighton Parke. Galį ištuštinti tuojau. Darvite pasiula. 2461 W. 45th St. YARDs 8317.

VICTORY GARDENS, 7,500 kvadratinų pėdų derlingos žemės — 38 mylios į vakarus nuo vidurmiestio. Pilna kaina \$175. Išmokėti po \$1,50 kas savaitę. Paul D. Judge, 4344 Wilcox St.

AKMENINIU frontu, 2 aukštų mūrinis namas su medine cottage užpakaly. Geriausia viską už cash pasiula paims. Kreipkitės 2 aukšt., 4865 Princeton Ave.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

160 AKRU FARMA, 8 mylios nuo Neilsville prie pieno stočių ir pašto kelio, mokykla, busų aptarnavimas. Puikus budinkai, šviesa, geriausia pienuklynystės farma. 80 akrų ganyklos, miškas, 80 akrų dirbamos žemės. Paims vėlesnio modelio karą arba trokį ir maius. Parduoda iš prielasties ligos. Rasykite arba šaukite 87R4. Alma Center, Wisconsin. Kaina \$4,500. Kathryn Springer.

mėnesį šiaudinės skrybėlės bus madoje.

Slot Mašina — Lietuvių Bėda

Praėjusį sekmadienį viešėlių policijos leitenantas Antone Paulus ir policininkas Leo Cadieux atsilankė į John Buckeness taverną adresu 39 East Sauk trail, South Chicago Heights. Čia jie užtiko slot mašiną ir areštavo Buckenessą už laikymą mašinos.

Tuo tarpu tavernon įėjo John Kavolis, 28 metų, 3100 Chicago road, So. Chicago Heights. Kavolis pareiškė, kad jis esąs priešingas šitokiam policininkų elgesiui. Ir jis buvo sumintas kartu su Buckenessu. Jisai yra kaltinamas betvarkės kėlimu. Kavolis — pavardė atrodo lietuviška.

Gerbuvio Laikais Daugiau Skirybų

Teisėjas John A. Sbarbaro kalbėjo Town Club Forumo susirinkime sekmadienį popiet. Jo kalbos tema buvo: The Divorce Problem — America's Coming Social Menace.

Pasak teisėjo, juo daugiau pas žmones yra dolerių kišenėjų, tuo daugiau bus skirybų. Betgi tuo pačiu laiku bus daugiau ir vedybų. Teisėjas Sbarbaro nurodė, kad karo laikais padaugėja vedybos ir dėl to, jogei jauni žmonės veda anksčiau, negu normaliais laikais. Bet ir iš šitokių vedybų būna vėliau daug skirybų, sako teisėjas.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Reikia

LAISNIUOTŲ INŽINIERIŲ

Stationary

REFRIGERATION AND HIGH PRESSURE BOILER

Reikia patyrusių.

Pastovus apskritus metus DARBAS.

SHOTWELL MFG. CO.
3501 Potomac Ave.

HOUSEMEN IR BUS BOYS

ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS.

GERAS MOKESTIS Ateikite šiandien!

EDGEWATER BEACH HOTEL EMPLOYMENT OFFICE
5357 SHERIDAN ROAD

REIKALINGAS BARBERYS; pastovus darbas. \$40.00 į savaitę garantuojama ir komišenas. Matykite sekmadienį ryte tarpe 10:00 ir 11:00 ryto. 2509 W. 59th St.

REIKIA VYRŲ lengvam dirbtuvės darbiui. 2120 W. LAKE STREET 1732 N. KOLMAR.

LATHE OPERATORS and Drill Press darbininkų reikia.

GREENLEAF MFG. CO., 6243 No. Western Avenue.

REIKIA HANDYMAN Nuolatinis darbas blaiviam, pastoviam ir darbščiam žmogui. Geras atlyginimas. 60 valandų į savaitę. 1½ laiko už virš 40 valandų.

PONTIAC 812 W. VAN BUREN ST.

REIKIA patyrusio Chandelier dirbėju. Beardstee Chandelier Co., 216 So. Jefferson St.

REIKALINGAS VYRAS dirbti restorane. Gyvenimas vietoje. Gera alga. 3465 So. Morgan.

BROLLER OR FRY COOK Geras mokestis, pastovus darbas. 6 dienos į savaitę. Privatus klubas vidurmiesty. Malonios darbo sąlygos. Atsiiaukite Mr. Burkart, 10 N. Dearborn St.

REIKIA MEDŽIO DARBININKŲ Veteranų, patyrusių rip saw vyrų. Geras mokestis. 942 W. Lake St.

REIKIA SPAUSTUVINIKŲ ir Progressive Commercial spaustuve. Patyrusio, versatile, compositor and Lock up man. Pastovus, geras darbas ir progos tinkamam žmogui. Unikinė alga. Tuojau atsiaukite! Christopher Printing Co., Gary, Indiana.

REIKIA VYRŲ Dirbti carpet and rug dirbtuvėje. 40 valandų darbo savaitė. Laikas ir pusė už viršlaiki. Nuolatinis darbas ir malonios darbo sąlygos. Matykite Mr. PAUL O. W. RICHARDSON RUG COMPANY 235 West Randolph Kampas Franklin.

REIKIA DŽIANITORIŲ Prie PLOVIMO MAŠINŲ Taipgi moterių kaipo džianitorų. UNIKINĖ ALGA Atostogos ir mokestis. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas.

CONTINENTAL CO. BLDG. 310 S. MICHIGAN AVE. Matykite Mr. Smidt 5 popiet Ofisas 2-rame beismente.

Mėsininkų Susirinkimai Chicagoje

Pirmadienio vakare Morrison viešbuty įvyko skerdyklų atstovų ir mėsos išvežiotųjų susirinkimas. Valdžios atstovai aiškino naują planą mėsai kolygiau paskirstyti. Po pranešimų ėjo tais klausimais diskusijos. Šiandien įvyks kitas toks pat susirinkimas. Jame dalyvaus taipgi valdžios atstovai, viešbutiams maisto reikmenių parūpintojai ir mėsos išvežiotojai daugmenų kiekiais.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Naktinių Sargų To punch clocks. Pastovus darbas, geras mokestis ir pirkiniams nuolaida mūsų krautuvėje.

THE FAIR 1100 LAKE STREET OAK PARK, ILL.

REIKIA INDU PLOVEJU IR NAKTINIŲ VALYTOJŲ GEROS DARBO VALANDOS GERAS MOKESTIS

Valgis ir uniformos parūpintos

HARDING'S 68 W. MADISON ST.

REIKIA PORTERIŲ Valyti ir šluoti. Geras mokestis. Pirkiniam nuolaida mūsų krautuvėje.

THE FAIR 1100 LAKE STREET OAK PARK, ILL.

HANDY MAN Reikia žmogaus su karpenterio įrankiais prie dėžių, lentynų ir partition darbu. Pastovus darbas ir gera progą dirbti po karo.

AETNA AUTO PARTS CO., 2018 So. State St.

REIKIA NAKTINIO SARGO. Pastovus darbas patikimam senyvam žmogui. Aetna Auto Parts Co., 2018 So. State St.

REIKIA STIKLŲ plovėjų didelėje fotografijos istaigoje. Patyrimo nereikia. Pastovus darbas, dienos darbas. Gera alga. The Regensteiner Corp., 310 S. Racine Ave.

REIKIA sudėstytojų prie Hampers. Geras mokestis. 942 W. Lake Street.

REIKIA Dirbtuvė Darbininkų Receiving dept. arba porterių. 80c į valandą pradžioje. Progos pirmynžangai.

4820 COTTAGE GROVE AVE.

BUILDING CONTRACTORS Namų Taisytojai.

CHARLES ZELVIS Generalinis Namų Kontraktorius Mason, Cementinis ir visoks karpenterio darbas. Ir gaisro nuostolių apskaičiavimas. Šaukite vakarais ir sekmadieniais.

5744 SO. UNION AVENUE Tel. NORmal 0060.

MISCELLANEOUS Įvairus

AUTOS—TRUCKS—WANTED Reikia Automobilių ir Trokų

MOKĖSIME AUGŠCIAUSIA KAINA už jūsų karą, neatsižvelgiant į jo senumą arba stovį. Pašaukite: SAGinaw 4884. Mes paimsimė.

FURNITURE-FIXTURE-WANTED Rakandų ir Įtaisų Reikia

NUPIRKS UŽ CASH krautuvės, restorano, baro rakandus. Visokių rūšių. HAYmarket 2633.

SOIL—FOR SALE Juodžemis—Pardavimui

PARDUODAM JUODŽEMĮ

Telefonuokite RIVERdale 1700 — COM 2010 HEMlock 6300 — RAD. 2000

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

REFRIGERATORIUS elektrinis labai geras. Vacuum cleaner, skalbiama mašina. Gėsinis pečius. 7336 So. Honore St., Tel. REPublic 1991.

PARDAVIMUI naujas Link Belt stokeris. Dėl 4 ar 6 flatu. Bargenas. VINcennes 4600. 8138 So. Marshall Avenue.

PILNAI IRENGIMAI 4 kambarių apartamentai. Išvažiuoja iš miesto. R. E. Meyers, 4521 North Paulina St. RAVenswood 3713.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų-Darbininkių

CHICAGO RIVET AND MACHINE CO. Reikalinga VYRŲ IR MOTERŲ

DIENOMIS DARBAS BENCH ASSEMBLERS HEADER OPERATORS TUMBLER OPERATORS

Moderniška dirbtuvė. Kafeteria GRUPINE APDRAUDA

Pelnu pasidalinimo planas Kreipkitės: 1 blokas į pietus nuo 25th Ave. Paimkite Maywood "L" iki 9600 Jackson.

BELLWOOD, ILL. Atidara 8 val. ryto iki 7 vak.

REIKALINGA vedusi pora virtuvėje pagalbėti, virti ir operuoti virtuve. Gyvenimui kambariai, jeigu norima. 3456 Devon Ave. Jerry's Tavern.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

OPERATORŲ — PATYRUSIŲ IR NE SPECIALIAM—DALĮ LAIKO DARBUI

PATOGIAUSIAS DARBAS JUMS SEIMININKĖS, KURIOS

NEGALITE DIRBTI PILNO LAIKO DIENOMIS

Ateikite dirbti šviesioje, oringoje dirbtuvėje ir siūkite moterų būtinai reikalingus drabužius. GERAS MOKESTIS IR BONUS.

SMOLER BROTHERS 2300 Wabansia Avenue

Reikia DŽENITORKŲ VALYMO DARBAS MOTERIMS

VIŠOSE MIESTO DALYSE

Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties.

KARINĖ PRAMONĖ

TAIPGI REIKIA DINING ROOM DARBININKIŲ

Atsiliepkite

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN Street Floor, 309 W. Washington St.

Reikalinga CLERK Ofiso Darbas

Turi kalbėti lietuviškai Patyrimas nebūtinai

Atsiliepkite

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N. 3236 So. Halsted St.

SEIMININKĖS PADEKITE KROLLUI GAMINTI VAIKŲ VEZIMELIUS IR LOPŠIUKUS

Pilno laiko darbas arba tik jo dalis. Reikia patyrusių ir nepatyrusių. Punch press operators. Vienos adatos suvamu mašinu operatorku. Reikia kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos.

KROLL BROS. 1801 S. Michigan Ave.

REIKIA SKALBYKLOJE DARBININKIŲ SORTERS SHAKERS FEEDERS FOLDERS FINISHERS

ir PRESS OPERATORS Geras mokestis, progos po karo dirbti.

1230 SO. PULASKI RD.

VIDUTINIO AMŽIAUS MOTERS Bendras stubos darbas. Visi suaugę. \$35.00 į savaitę. Nuolat darbas. Labai maloni draugiška šeima. KEYSTONE 0335.

REIKIA MERGINŲ lengvam dirbtuvės darbiui. 2120 WEST LAKE STREET.

REIKIA SEIMININKĖS. Malonios moters. Šeiminkauti mažoje malonoje šeimoje. Būti čia arba namie. Gera alga. Nuolat darbas. Phone COLumbus 6970.

REIKIA PUNCH PRESS OPERATORS Patyrimas nebūtinai. Švarus, malonus darbas. Tikslai naktimis darbas. KARINIS DARBAS Atsiliepkite 3600 W. POTOMAC

VIRĖJO PAGELBININKIŲ Desert, fountain servers. Salad, sandwich makers, bus women, indu plovėju, taipgi gėrimų sutaisytoju. Employment Office 3 aukštus. MARSHALL FIELD AND CO. State—Washington.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

HOTELIO TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS.

Pilno laiko darbas arba tik jo dalis pagal jūsų pačių patogumą. \$92.00 į mėnesį. Atsiliepkite

EDGEWATER BEACH HOTEL EMPLOYMENT OFFICE 5357 SHERIDAN ROAD

SEIMININKĖS PAGELBĖKITE KROLL GAMINTI KUDIKIŲ VEZIMELIUS IR KUDIKIŲ LOPŠELIUS

Pilno laiko darbas arba tik jo dalis. Reikia patyrusių arba nepatyrusių. Punch press operatorku. Single needle suvamu mašinu operatorku. Reikia ir kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos.

KROLL BROS. 1801 S. Michigan Ave.

PLASTIC MANUFACTURER REIKALAUJA 50 MOTERŲ IR MERGINŲ

Amžiaus nuo 16 iki 35 metų. Dalį laiko darbas. Nereikia palūdyimo kortos. Ateikite tuojau. Finishing department. Dienomis darbas. Valandos jūsų patogumui 8 iki 4:30 —2-ras šifras nuo 6 po pietų iki 12 vidurnakčio. 5 dienu darbo savaitė. Pastovus darbas. Malonios darbo sąlygos.

1644 N. HONORE ST.

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ

★ DRILL PRESS OPERATORS ★ FILER — BURRERS ★ ASSEMBLERS 48 valandų darbo savaitė. DIENOMIS DARBAS GERAS MOKESTIS Darbas po karo.

O. D. JENNINGS & CO. 4309 W. LAKE ST.

REIKIA PATYRUSIŲ SKUDURŲ SKIRSTYTOJŲ. Moterų. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas.

PEOPLES IRON AND METAL CO. 5835 So. Loomis Blvd.

REIKIA MOTERŲ Patyrusių lempų dangtelių siuvėjų. Nauja moderniška dirbtuvė PASTOVUS DARBAS PO KARO GERAS MOKESTIS. Patogi transportacija.

THE L'STADTER LAMP CO. 65 E. Lake St.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVĖS DARBUI

GEROS PROGOS PASTOVUS DARBAS Darbas po karo. 1148 W. CHICAGO AVE.

REIKIA PROSYTOJŲ pilnam laikui arba tik laikui daliai. Aukščia